

2016

SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ
PCC EXOL ZA ROK 2016

pcc
Exol Group

KOMENTARZ ZARZĄDU

W roku 2016 Grupa odnotowała poziom przychodów 540 mln zł, EBITDA 42 mln zł oraz zysk netto w kwocie 21 mln zł. Wyniki te potwierdzają stabilny wzrost biznesu prowadzonego przez Spółki z Grupy.

21,4 mln zł

Zysk netto za 2016 rok
(2015: **14,7 mln zł**)

W celu rozszerzenia portfolio produktowego prowadzone były działania zmierzające do zwiększenia zdolności produkcyjnych, w tym poprzez nowe nakłady inwestycyjne.

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
INFORMACJA DODATKOWA O PRZYJĘTYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	
NOTA 2.1 INFORMACJE OGÓLNE	8
NOTA 2.2 SEGMENTY	12
NOTA 2.3 KONSOLIDACJA	13
NOTA 2.4 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE WYNIKÓW PODSTAWOWEJ DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	17
NOTA 2.5 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE	21
NOTA 2.6 ZADŁUŻENIE Z TYT. WYEMITOWANYCH OBLIGACJI, KREDYTÓW ORAZ POZOSTAŁEGO ZADŁUŻENIA	27
NOTA 2.7 KAPITAŁ OBROTOWY	31
NOTA 2.8 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM RYNKOWYM, KREDYTOWYM, PŁYNNOŚCIĄ I KAPITAŁEM	34
NOTA 2.9 REZERWY	43
NOTA 2.10 POZOSTAŁE NOTY	44

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO

		2016	2015
<i>Nota 2.2.1</i>	Przychody ze sprzedaży	539 785	514 848
<i>Nota 2.4.1</i>			
<i>Nota 2.4.2</i>	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(457 795)	(435 800)
	Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	81 990	79 048
<i>Nota 2.4.2</i>	Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(53 339)	(47 921)
<i>Nota 2.10.4</i>	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	601	(1 725)
	Zysk (strata) na działalności operacyjnej	29 252	29 402
<i>Nota 2.6.2</i>	Koszty finansowe	(7 093)	(10 422)
	Zysk (strata) przed opodatkowaniem	22 159	18 980
<i>Nota 2.10.6</i>	Podatek dochodowy	(687)	(4 235)
	Zysk (strata) netto	21 472	14 745
		0	0
	Zysk netto przypadający:	0	0
	Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	21 472	14 745
	Udziałowcom niekontrolującym	0	0
	Średnia ważona liczba akcji zwykłych (tys. szt.)	172 484	172 484
	Zysk na akcję podstawowy (PLN)	0,12	0,09
	Zysk na akcję rozwodniony (PLN)	0,12	0,09

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2016	2015
Zysk netto	21 472	14 745
Pozostałe całkowite dochody (po uwzględnieniu efektu podatkowego) podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	2 640	5 383
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	3 667	5 374
Wycena instrumentów zabezpieczających	(1 027)	9
Pozostałe całkowite dochody (po uwzględnieniu efektu podatkowego) niepodlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	(36)	(13)
Zyski i straty aktuarialne	(36)	(13)
Pozostałe dochody całkowite netto	2 604	5 370
Całkowite dochody ogółem	24 076	20 115
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	24 076	20 115
Udziałowcom niekontrolującym	0	0

KLUCZOWE OSIĄGNIĘCIA FINANSOWE W 2016 ROKU

5%
wzrostu przychodów

6,9 mln zł
dywidenda wypłacona za 2015 rok

46%

wzrost zysku netto

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	2016	2015
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto za rok obrotowy	21 472	14 745
Obciążenie z tyt. podatku dochodowego	1 383	3 072
<i>Nota 2.4.2</i> Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	10 435	9 845
Koszty finansowe	6 936	9 987
<i>Nota 2.10.8</i> Pozostałe korekty zysku	1 072	3 707
Zapłacony podatek dochodowy	(970)	(2 747)
<i>Nota 2.10.8</i> Zmiany w kapitale obrotowym	(9 967)	16 085
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	30 361	54 694
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
<i>Nota 2.10.2</i> Obrót aktywami finansowymi	(3)	(4 102)
<i>Nota 2.10.2</i> Przepływy z tytułu pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym	0	(18)
Płatności za rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(6 052)	(12 662)
Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	569	0
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej	(5 486)	(16 782)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Dywidendy	(6 899)	(1 725)
Wpływy z tytułu emisji obligacji	44 373	0
Wpływy z tytułu kredytów i pozostałego zadłużenia	63 000	0
Płatności z tytułu kredytów i pozostałego zadłużenia	(110 860)	(20 912)
Zapłacone odsetki	(9 335)	(10 007)
Pozostałe przepływy	(11)	0
Wykup własnych bonów dłużnych	0	(1 575)
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej	(19 732)	(34 219)
Zwiększenie/zmniejszenie netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	5 143	3 693
Zmiana z tytułu różnic kursowych z wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	439	(56)
Przejęcie kontroli nad spółką zależną	0	92
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego	13 418	9 689
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego	19 000	13 418

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	2016	2015
Aktywa trwałe	382 382	386 868
<i>Nota 2.5.1</i> Rzeczowe aktywa trwałe	176 340	181 345
<i>Nota 2.5.4</i> Wartości niematerialne	205 868	205 260
<i>Nota 2.10.6</i> Aktywa z tytułu podatku odroczonego	0	92
<i>Nota 2.10.1</i> Pozostałe aktywa	174	171
Aktywa obrotowe	159 286	135 726
<i>Nota 2.7.1</i> Zapasy	49 299	47 024
<i>Nota 2.7.2</i> Należności od odbiorców	86 038	72 699
<i>Nota 2.7.3</i> Pozostałe należności	1 852	1 143
<i>Nota 2.10.2</i> Pozostałe aktywa	3 097	1 442
<i>Nota 2.6.4</i> Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19 000	13 418
AKTYWA RAZEM	541 668	522 594
Kapitał własny	256 819	238 769
Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	256 819	238 769
<i>Nota 2.8.2</i> Kapitał akcyjny	172 484	172 484
Pozostałe całkowite dochody	15 478	12 873
<i>Nota 2.8.2</i> Zyski zatrzymane	68 857	53 412
Zobowiązania długoterminowe	187 397	178 623
<i>Noty 2.6.1</i> Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	44 373	0
<i>Noty 2.6.1</i> Kredyty i pozostałe zadłużenie	120 828	155 502
<i>Nota 2.10.6</i> Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	22 036	23 014
<i>Nota 2.10.3</i> Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	160	107
Zobowiązania krótkoterminowe	97 452	105 202
<i>Nota 2.7.4</i> Zobowiązania wobec dostawców	69 782	67 978
<i>Noty 2.6.1</i> Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	82	0
<i>Noty 2.6.1</i> Kredyty i pozostałe zadłużenie	16 699	31 092
<i>Nota 2.9</i> Rezerwy	522	1 088
<i>Nota 2.10.3</i> Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 597	1 869
<i>Nota 2.7.5</i> Pozostałe zobowiązania	7 770	3 175
Zobowiązania razem	284 849	283 825
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	541 668	522 594

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Kapitał przypadający Jednostce Dominującej

	Kapitał akcyjny	Pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2016	172 484	12 873	53 412	238 769
Transakcje z właścicielami	0	0	(6 027)	(6 027)
Wypłata dywidendy	0	0	(6 899)	(6 899)
Wycena programu motywacyjnego	0	0	872	872
Całkowite dochody	0	2 604	21 472	24 077
Zysk za rok bieżący	0	0	21 472	21 472
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	0	3 667	0	3 667
Zyski/straty aktuarialne	0	(36)	0	(36)
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych	0	(1 027)	0	(1 027)
Stan na 31 grudnia 2016	172 484	15 478	68 857	256 819
Stan na 1 stycznia 2015	172 484	7 504	40 392	220 380
Transakcje z właścicielami	0	0	(1 725)	(1 725)
Wypłata dywidendy	0	0	(1 725)	(1 725)
Całkowite dochody	0	5 370	14 745	20 114
Zysk za rok bieżący	0	0	14 745	14 745
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	0	5 374	0	5 374
Zyski/straty aktuarialne	0	(13)	0	(13)
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych	0	9	0	9
Stan na 31 grudnia 2015	172 484	12 873	53 412	238 769

NOTA 2.1 INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa Jednostki Dominującej	PCC EXOL S.A.
Podstawowa działalność Grupy	Działalność chemiczna, w tym przede wszystkim produkcja i handel wyrobami chemicznymi
Siedziba	Brzeg Dolny, ul. Sienkiewicza 4
KRS	0000306150
Rejestracja	Sąd Rejonowy, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Podstawa sporządzenia	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF”).

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały w poszczególnych Notach. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych latach w sposób ciągły, za wyjątkiem zmian dokonanych w związku

z zastosowaniem nowych lub zmienionych standardów dów lub interpretacji obowiązujących w roku 2016 wskazanych w niniejszej Nocie.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia pewnych znaczących szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu dokonywania własnych ocen w ramach stosowania przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Istotne szacunki Zarządu zostały przedstawione w poszczególnych Notach dotyczących pozycji, w odniesieniu do których dokonano znaczących szacunków.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), które są walutą prezentacji Grupy oraz walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, z wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które wyceniane są według wartości godziwej. Przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego założono kontynuację działalności spółek wchodzących w skład Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2016 roku, a także na dzień zatwierdzenia przez Zarząd sprawozdania finansowego do publikacji, przedstawia się następująco:

Mirosław Siwirski	Prezes Zarządu
Rafał Zdon	Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej dzień 31 grudnia 2016 roku, a także na dzień zatwierdzenia przez Zarząd sprawozdania finansowego do publikacji, przedstawiał się następująco:

Alfred Pelzer	Przewodniczący
Waldemar Preussner	Członek
Wiesław Klimkowski	Członek
Daniel Ozon	Członek
Kamila Spark	Członek

Prawdziwość i rzetelność prezentowanego sprawozdania

Zarząd Jednostki Dominującej oświadcza, że wedle najlepszej wiedzy:

- roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy,
- sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej za 2016 rok zawiera prawdziwy obraz jej rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Wybór biegłego rewidenta

Zgodnie ze statutem Jednostki Dominującej, Rada Nadzorcza uchwałą nr 37/16 z dnia 30 czerwca 2016 roku dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2016 rok oraz do przeglądu jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania za I półrocze 2016 roku. Wybrany audytorem jest firma BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa.

Zarząd Jednostki Dominującej oświadcza, że firma BDO Sp. z o. o., podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego za rok 2016 został wybrany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ponadto podmiot ten oraz Biegły Rewident dokonujący badania spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii i raportu z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

W niniejszym sprawozdaniu finansowym zastosowano następujące nowe i zmienione standardy i interpretacje, które weszły w życie od 1 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do działalności Grupy:

Standard	Zmiany
Roczne zmiany MSSF 2010-2012	prezentacja, ujmowanie oraz wycena, zmiany terminologiczne i edycyjne; zmiana nie miała wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe
Roczne zmiany MSSF 2012-2014	zmiana czterech standardów: MSSF 5, MSFF 7, MSR 19 i MSR 34; Zmiana nie miała wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe
Zmiany do MSR 1	wyjaśnienie koncepcji istotności oraz możliwości jej zastosowania, wytyczne dotyczące prezentacji sum częściowych w sprawozdaniach; wpływ zmiany opisano poniżej.

Pozostałe nowe i zmienione standardy i interpretacje nie wskazane w tabeli powyżej nie mają zastosowania do działalności Grupy.

W zmienionym MSR 1 wyjaśniono, że pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności. Wprowadzono również dodatkowe wytyczne odnoszące się do prezentacji sum częściowych w tych sprawozdaniach. Grupa dokonała optymalizacji ujawnień informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym poprzez przemodelowanie sposobu prezentacji, zakresu i szczegółowości ujawnień oraz dotychczasowego sposobu agregacji danych finansowych.

Pozostałe zmiany, poza zmianami do MSR 1, nie miały istotnego wpływu na politykę rachunkowości Grupy. Zgodnie z przepisami przejściowymi MSR 1, nie jest wymagane przedstawienie ujawnień odnośnie dokonanych zmian.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę:

a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Grupa zastosuje MSSF 9 po jego zatwierdzeniu przez Unię Europejską. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego

sprawozdania finansowego, MSSF 9 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według amortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Wstępnie oceniono, iż MSSF 9 będzie mieć wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy w obszarze rachunkowości zabezpieczeń oraz tworzenia odpisów należności na bazie oczekiwanych strat kredytowych. Nie oczekuje się, aby wysokość odpisów na należności uległa znaczącej zmianie, wpływ na rachunkowość zabezpieczeń nie została jeszcze oceniona. Grupa planuje przeprowadzenie szczegółowej analizy wpływu w roku 2017.

b) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 28 maja 2014 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Grupa zastosuje MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. po zatwierdzeniu przez UE. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, MSSF 15 został zatwierdzony przez Unię Europejską.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie,

ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Grupa ocenia wstępnie, że wpływ MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie nieistotny.

c) Objasnienia do MSSF 15

Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zostały opublikowane 12 kwietnia 2016 r. i mają zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzanych po 1 stycznia 2018 r. Grupa zastosuje Objasnienia do MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, MSSF 15 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

Objasnienia dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji.

Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

Grupa ocenia wstępnie, że wpływ MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie nieistotny.

d) MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Grupa zastosuje MSSF 16 po jego zatwierdzeniu przez Unię Europejską. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia

księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Według wstępnej oceny MSSF 16 nie będzie miał istotnego wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy ponieważ Grupa nie używa istotnych aktywów na podstawie umowy leasingu operacyjnego, nie mniej jednak Grupa nie zakończyła jeszcze analizy wpływu. Szczegółowa analiza zostanie przeprowadzona w okresie 2017 – 2018.

e) Zmiany do MSR 7: Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji

Zmiana do MSR 7 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. lub po tej dacie. Jednostki będą zobowiązane ujawnić uzgodnienie zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2017 r. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Zastosowanie zmian do standardu nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Pozostałe opublikowane, lecz jeszcze nieobowiązujące standardy i interpretacje nie dotyczą działalności Grupy lub nie będą mieć wpływu. Są to:

- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 dot. wyłączenia z konsolidacji jednostek inwestycyjnych
- Zmiany do MSR 12 dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat
- Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach.

Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna są przeliczane na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji lub kursu określonego w towarzyszącym danej transakcji kontrakcie terminowym typu „forward”.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Kursy odpowiednich walut w stosunku do PLN przyjęte dla potrzeb wyceny:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	2016	2015
USD	4,1793	3,9011
EUR	4,4240	4,2615
GBP	5,1445	5,7862
CHF	4,1173	3,9394

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	2016	2015
USD	3,9680	3,7928
EUR	4,3757	4,1848

NOTA 2.2 SEGMENTY

2.2.1 Informacje dotyczące segmentów sprawozdawczych

Grupa nie wydzieliła w strukturze organizacyjnej segmentów operacyjnych. Prezentacja wyników Grupy odbywa się przy założeniu, że działalność Grupy to jeden segment sprawozdawczy.

Miarą wyników segmentów analizowaną przez Zarząd Jednostki Dominującej jest EBITDA. Grupa definiuje EBITDA jako zysk lub stratę netto za okresy ustalone zgodnie z MSSF, z wyłączeniem podatku dochodowego (bieżącego i odroczonego), kosztów finansowych oraz amortyzacji skorygowanej o odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych.

Uzgodnienie EBITDA	2016	2015
Zysk netto	21 472	14 745
[+] Podatek dochodowy bieżący i odroczoney	687	4 236
[+] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	10 435	9 845
[+] Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	2 307	0
[+] Koszty finansowe	7 093	10 421
[=] EBITDA	41 994	39 247

Aktywa trwałe grupy (z wyłączeniem instrumentów finansowych oraz aktywa z tyt. podatku odroczonego) zlokalizowane są w następujących krajach:

Kraj	2016	2015
Polska	340 733	346 536
USA	19 633	19 357
Razem	360 366	365 893

Dalsze informacje na temat przychodów ze sprzedaży (w szczególności: podział według produktów, podział geograficzny, informacje na temat znaczących klientów) przedstawiono w Nocie 2.4.1.

NOTA 2.3 KONSOLIDACJA

2.3.1. Zasady konsolidacji jednostek zależnych

- **Zasady konsolidacji**
- **Rozliczanie połączenia przedsięwzięć**
- **Transakcje z udziałowcami nieposiadającymi kontroli**
- **Przeliczenie jednostek zagranicznych**

3 spółki

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
obejmuje 3 spółki zależne w 3 krajach

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe PCC EXOL S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki Dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji istotnych rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia objęcia kontroli do dnia utraty kontroli. Objęcie kontroli nad jednostką stanowiącą przedsięwzięcie rozlicza się przy zastosowaniu metody nabycia.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL, w oparciu o uregulowania MSR 8, w szczególności pkt 8, który zezwala na odstępianie od zasad zawartych w MSSF oraz ze względu na nieistotność, odstąpiła od konsolidacji niektórych spółek zależnych.

Rozliczanie nabycia przedsięwzięć

Nabycie przedsięwzięć, za wyjątkiem połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą, rozlicza się metodą nabycia. Zapłatę za przejęcie

wycenia się w wartości godziwej stanowiącej sumę wartości godziwych przekazanych aktywów, zobowiązań zaciągniętych oraz wyemitowanych instrumentów kapitałowych na dzień przejęcia.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania przejęte w ramach połączenia przedsięwzięć wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej.

Jeżeli wysokość zapłaty za przejęcie, powiększona o udziały niedające kontroli oraz w przypadku połączenia realizowanego etapami o wartość godziwą poprzednio posiadanego udziału kapitałowego w jednostce przejmowanej, przewyższa wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania aktywów netto Grupa ujmuje wartość firmy. W sytuacji, gdy wartość ta jest niższa niż wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto, Grupa ujmuje w wyniku finansowym zysk z okazyjnego nabycia.

W przypadku połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą w ramach spółek Grupy rozliczenie następuje metodą łączenia udziałów i pozostaje bez wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Transakcje z udziałowcami nieposiadającymi kontroli

Zmiany w udziale własnościowym Grupy Kapitałowej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Różnicę pomiędzy kwotą do zapłaty lub otrzymania z tytułu zwiększenia lub zmniejszenia udziału niekontrolującego a wartością bilansową odpowiednich udziałów niedających kontroli ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym przypadającym na udział dający kontrolę.

Przeliczenie jednostek zagranicznych

Dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w walucie prezentacji Grupy Kapitałowej PCC EXOL tj. w PLN, dokonuje się przeliczeń poszczególnych pozycji sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych, dla których walutą funkcjonalną jest waluta inna niż PLN, w następujący sposób:

- przeliczenia stanów zamknięcia aktywów i zobowiązań dokonuje się po kursie zamknięcia, tj. po kursie średnim obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego ogłoszonym dla danej waluty przez NBP,
- przeliczenia pozycji wpływających na zmianę stanu aktywów i zobowiązań w danym okresie sprawozdawczym dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego,
- przeliczenia pozycji kapitałów własnych, w tym:
 - o kapitału podstawowego, dokonuje się po kursie wymiany obowiązującym na dzień objęcia kontrolą oraz na dzień każdorazowego podwyższenia kapitału podstawowego,
 - o zysków zatrzymanych, w tym:
 - zysku zatrzymanego z lat ubiegłych istniejącego na dzień objęcia kontrolą dokonuje się po kursie historycznym tj.

- po kursie wymiany obowiązującym na ten dzień,
 - zyski zatrzymane z lat ubiegłych powstałe po dniu objęcia kontroli stanowią sumę wyników netto ubiegłych lat obrotowych wyrażonych w PLN, zgodnie z wyceną dokonaną na koniec każdego roku sprawozdawczego (obrotowego),
- przeliczenia pozycji sprawozdania z wyniku oraz sprawozdania z całkowitych dochodów dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego. W przypadku znacznych wahań kursu wymiany w danym okresie przychody i koszty sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów przelicza się po kursach z dnia transakcji,
- przeliczenia pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego. W przypadku znacznych wahań kursu wymiany w danym okresie pozycje sprawozdania z przepływów pieniężnych przelicza się po kursach z dnia transakcji.

Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach danego okresu.

2.3.2. Struktura Grupy Kapitałowej PCC EXOL

PRODUKCJA I OBRÓT CHEMIĄ	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ
<p>PCC Chemax Inc.</p> <p>PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi (PCC EXOL Przemysł Chemiczny i Handel Sp. z o.o.)</p>	<p>PCC EXOL PHILIPPINES INC. w likwidacji</p> <p>Elpis Sp. z o. o.</p>

Podstawowe informacje dotyczące konsolidowanych jednostek zależnych przedstawia poniższa tabela:

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	2016		2015	
			Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %
PCC Chemax	Piedmont (USA)	produkcja aparatury, usługi mechaniczne, instalacyjne, antykorozyjne	100%	100%	100%	100%
Tensis Sp. z o.o. (*)	Brzeg Dolny (Polska)	produkcja formacji chemicznych dla przemysłu lekkiego i ciężkiego	100%	100%	100%	100%

(*) Spółka zależna Tensis była objęta konsolidacją do 31.12.2015 roku. 1 lutego 2016 roku nastąpiło połączenie spółki z Jednostką Dominującą.

NOTA 2.4 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE WYNIKÓW PODSTAWOWEJ DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

2.4.1 Przychody ze sprzedaży

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Przychody są ujmowane, jeżeli jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją, kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób oraz dla poszczególnych rodzajów transakcji, jeżeli spełnione są następujące kryteria:

- Sprzedaż wyrobów gotowych, towarów i materiałów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy. Kwotę przychodów i kosztów można wycenić wiarygodnie, oraz ściągalsność należności jest prawdopodobna.

- Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług, które można wiarygodnie oszacować oraz określić poziom realizacji, są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania szacowanego na podstawie kosztowego zaawansowania.

W przypadku, kiedy przychodu nie da się wiarygodnie oszacować, przychody z tytułu umowy ujmuje się w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że poniesione w związku z umową koszty zostaną nimi pokryte. Koszty związane z umową ujmuje się jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że koszty umowy przekroczą związane z nią przychody, przewidywaną stratę ujmuje się niezwłocznie jako koszt.

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody wycenia się według wartości zdyskontowanej, w przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny (za taki uważa się okres uzyskania zapłaty dłuższy niż 360 dni). Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i inne podatki (poza akcyzowym) oraz rabaty (dyskonta, premie, bonusy).

Spółki Grupy Kapitałowej osiągają przychody ze sprzedaży z tytułu prowadzenia działalności:

PRODUKCYJNA

WYTWARZANIE I OBRÓT WYROBAMI CHEMICZNYMI PRZYPIŚANymi DO NASTĘPUJĄCYCH GRUP ASORTYMENTOWYCH:

Grupa asortymentów	Produkty w ramach grupy	Zastosowanie
Surfaktanty do zastosowań w detergentach i kosmetykach	Surfaktanty do produkcji detergentów i kosmetyków, ze względu na swoje własności myjąco-czyszczące, znajdują zastosowanie w produktach chemii gospodarczej, środkach higieny osobistej, a także w produkcji kosmetyków białych i kolorowych.	biała kosmetyka, kremy maseczki, balsamy płyny do płukania tkanin, płyny do mycia naczyń proszki do prania, środki do czyszczenia żele pod prysznic, szampony, mydła w płynie
Surfaktanty do zastosowań przemysłowych	Surfaktanty do zastosowań przemysłowych są niezbędnym składnikiem stosowanym w specjalistycznych i niszowych produktach oraz procesach przemysłowych.	włókiennictwo i tekstylia agrochemikalia garbarstwo obróbka papieru budownictwo wydobycie ropy naftowej obróbka metalu górnictwo i wydobywanie farby, lakiery, kleje

HANDLOWA

HANDEL CHEMIKALIAMi:

Grupa PCC EXOL nabywa chemikalia od dostawców zewnętrznych celem ich dalszej odsprzedaży.

USŁUGOWA

ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE:

- wynajmu pomieszczeń własnych,
- przerobu produktów chemicznych,
- wdrożenia, certyfikacji, utrzymania i doskonalenia systemów zarządzania wg normy ISO 90001 oraz ISO 14001,
- transferu posiadanych danych niezbędnych do prawidłowego posługiwania się znakiem towarowym PCC,
- powzięcia przedstawicielstwa w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w

zakresie wypełniania obowiązków ciężących na importerach, wskazanych w odpowiednich rozporządzeniach i regulacjach, chemikaliów

	2016	2015
Przychody ze sprzedaży produktów	454 156	442 295
Surfaktanty do zastosowań w detergentach i kosmetykach	246 017	252 740
Surfaktanty do zastosowań przemysłowych	208 139	189 555
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	85 100	71 382
Przychody ze sprzedaży usług	529	1 171
Przychody ze sprzedaży	539 785	514 848
Przychody według podziału geograficznego	2016	2015
Polska	287 908	268 401
Europa Zachodnia	92 087	80 667
Bliski Wschód i Azja	23 960	25 765
Europa Środkowo-Wschodnia	45 117	49 917
Ameryka Północna i Reszta Świata	90 713	90 098
Razem	539 785	514 848

W prezentowanym okresie nie wystąpiły przychody z transakcji z pojedynczym klientem, stanowiące 10 lub więcej procent łącznych przychodów Grupy.

2.4.2 Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i ogólnego zarządu

ekonomicznych.

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia wyrobów gotowych oraz usług poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- odpisy z tytułu utraty wartości majątku trwałego,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- odpisy aktualizujące wartość zapasów.

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy Grupy za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści

	2016	2015
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(10 435)	(9 845)
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	(2 307)	0
Koszty świadczeń pracowniczych	(35 703)	(31 405)
Zużycie materiałów i energii	(336 526)	(327 787)
Usługi transportu	(13 894)	0
Pozostałe usługi obce	(21 454)	(34 057)
Podatki i opłaty	(2 229)	(2 417)
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	(2 443)	(2 305)
Pozostałe koszty	(5 359)	(4 765)
Razem koszty rodzajowe	(430 350)	(412 581)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(83 775)	(71 281)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	382	(5)
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku i półproduktów	4 850	472
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(2 243)	(326)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i ogólnego zarządu, w tym:	(511 134)	(483 721)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(457 795)	(435 800)
Koszty sprzedaży	(23 389)	(22 626)
Koszty ogólnego zarządu	(29 950)	(25 295)

NOTA 2.5 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE

2.5.1. Rzeczowe aktywa trwałe

- **Polityka rachunkowości**
- **Weryfikacja okresów użytkowania**
- **Analiza utraty wartości**

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o amortyzację oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady na rzeczowe aktywa trwałe podlegają kapitalizacji, jeżeli spełnione są kryteria kapitalizacji. Koszty konserwacji i napraw ujmuje się w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

Okresy amortyzacji ustalane są na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych (w tym znaczących komponentów). Okresy użytkowania są weryfikowane w każdym roku obrotowym.

Cenę nabycia oraz koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego (tj. odsetki oraz różnice kursowe stanowiące korektę kosztu odsetek) zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych (tj. składnika aktywów, którego wytworzenie trwa dłużej niż 12 miesięcy) przy uwzględnieniu istotności projektu dla Grupy.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów, których

przeprowadzenie jest niezbędne w celu zapobieżenia wystąpienia usterek oraz których wartość w poszczególnych okresach sprawozdawczych różni się istotnie.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów (w tym znaczących komponentów o różnych okresach ekonomicznej użyteczności), wynoszący:

Rodzaj	Okres amortyzacji
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	66-99 lat
Budynki i budowle	6-50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2-36 lat
Środki transportu	2-14 lat
Istotne części zamienne i serwisowe	nie podlegają amortyzacji
Środki trwałe w budowie	nie podlegają amortyzacji
Pozostałe środki trwałe	2-13 lat

Informacje na temat rzeczowych aktywów trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Grupy przedstawiono w Nocie 2.6.

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego aktywa lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jeżeli aktywa nie generują wpływów niezależnie. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną,

dokonuje się odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej, tj. wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej.

W razie wystąpienia przesłanek wskazujących na ryzyko utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, w tym przede wszystkim gdy:

- dostępne są dowody pochodzące ze

sprawozdawczości wewnętrznej, świadcząca o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych;

- wartość bilansowa aktywów netto Spółek Grupy sporządzających sprawozdanie finansowe jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji;
- w ciągu okresu nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Spółek Grupy zmiany o charakterze technologicznym bądź rynkowym;
- dostępne są dowody na to, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub

jego fizyczne uszkodzenie.

Grupa dokonuje szacunków wartości odzyskiwalnej tych rzeczowych aktywów trwałych.

Testy na utratę wartości przeprowadzane są metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych i są oparte na założeniach dotyczących kosztu kapitału, stóp dyskontowych i stóp wzrostu zakładanych dla przepływów pieniężnych po okresie prognoz. Wartości tych wskaźników są szacowane przez Zarząd na bazie najlepszej wiedzy na moment przeprowadzenia testu.

ISTOTNE SZACUNKI

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2016 r. Grupa nie zidentyfikowała przesłanek do przeprowadzenia testów na utratę wartości majątku trwałego na poziomie ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Analiza potencjalnego

wykorzystania pojedynczych środków trwałych skutkowałą koniecznością ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 2,2 mln zł w ciężar kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

Tabela ruchów rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
1 stycznia 2016					
Wartość brutto	121 290	121 793	13 406	18 911	275 400
Umorzenie	(24 760)	(60 210)	(9 084)	0	(94 055)
Wartość księgowa netto	95 530	61 582	4 321	18 911	181 345
Zmiany w 2016 roku					
Rozliczenie Środków trwałych w budowie	10 768	6 319	337	(17 423)	0
Zakup	43	1 007	58	4 507	5 615
Zmniejszenia	(478)	(1)	(10)	0	(489)
Amortyzacja	(3 251)	(4 778)	(1 240)	0	(9 268)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(2 222)	(2 222)
Inne zmiany	7	3	0	164	174
Różnice kursowe z przeliczenia	985	75	125	0	1 185
31 grudnia 2016					
Wartość brutto	132 751	129 183	13 995	6 159	282 088
Umorzenie	(28 147)	(64 975)	(10 404)	0	(103 526)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(2 222)	(2 222)
Wartość księgowa netto	104 604	64 208	3 591	3 937	176 340

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
1 stycznia 2015					
Wartość brutto	118 170	119 718	12 585	11 672	262 144
Umorzenie	(21 369)	(55 337)	(7 529)	0	(84 235)
Wartość księgowa netto	96 801	64 380	5 056	11 672	177 909
Zmiany w 2015 roku					
Rozliczenie Środków trwałych w budowie	992	1 191	219	(2 402)	0
Zakup	18	66	40	9 641	9 766
Zmniejszenia	(709)	(155)	0	0	(864)
Amortyzacja	(2 788)	(4 218)	(1 030)	0	(8 037)
Nabycie lub połączenie jednostek gospodarczych	977	386	21	0	1 383
Różnice kursowe z przeliczenia	1 238	(68)	17	0	1 187
31 grudnia 2015					
Wartość brutto	121 290	121 793	13 406	18 911	275 400
Umorzenie	(24 760)	(60 210)	(9 084)	0	(94 055)
Wartość księgowa netto	96 530	61 582	4 321	18 911	181 345

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa realizowała projekty inwestycyjne o wartości bilansowej zaprezentowanej jako środki trwałe w budowie na kwotę łączną 3 937 tys. zł (2015: 18 911 tys. zł), spośród których do najistotniejszych należały:

Projekt inwestycyjny	2016	2015
Budowa nowego reaktora etoksylacji (projekt zawieszony)	0	2 307
Rozbudowa Instalacji do produkcji Betain	0	15 751
Zbiorniki magazynowe	2 326	0

Na dzień 31 grudnia 2016 r. zobowiązania inwestycyjne, wynikające z zawartych przez Grupę przed dniem bilansowym umów na realizację zadań inwestycyjnych, które będą realizowane w kolejnych okresach sprawozdawczych, wynoszą 6 778 tys. zł (2015: 245 tys. zł). Do największych zadań inwestycyjnych, które będą realizowane przez Spółkę należą:

Projekt inwestycyjny - zobowiązania umowne	2016	2015
Instalacja etoksylacji - reaktor	3 539	119
Instalacja do produkcji oksyalkilatów wysokomolekulowych	1 710	0
Zbiorniki magazynowe	384	0

2.5.2. Wartości niematerialne

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W ramach wartości niematerialnych Grupa wykazuje przede wszystkim wartość firmy, know how, nabyte koncesje, patenty, licencje oraz relacje inwestorskie.

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartość początkową wartości firmy ustala się zgodnie z polityką rachunkowości przedstawioną w Nocie 2.3.

Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne testowane są na utratę wartości zgodnie z polityką przedstawioną w Nocie 2.5.1. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz podlega corocznie testowi na utratę wartości na ostatni dzień roku.

Koszty prac badawczych są odpisywane w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli spełnione są kryteria ich kapitalizacji (w szczególności można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane).

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Składniki wartości niematerialnych podlegają amortyzacji metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika, wynoszący:

Typ	Okres
Patenty i licencje	3-10 lat
Koszty prac rozwojowych	10 lat
Oprogramowanie komputerowe	3-8 lat
Relacje inwestorskie	14 lat
Know how	Nie podlega amortyzacji
Wartość firmy	Nie podlega amortyzacji

ISTOTNE SZACUNKI

Test na utratę wartości dot. wartości firmy oraz know-how

Zgodnie z MSR 36 na dzień kończący okres sprawozdawczy dokonywane są coroczne testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została przypisana wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia przeprowadzono testy na utratę wartości:

- ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWŚP), do którego przypisano wartość firmy w kwocie 96 300 tys. zł powstała z przejęcia w 2011

roku zorganizowanej części przedsiębiorstwa stanowiącej obecnie podstawową działalność Jednostki Dominującej. Integralną częścią nabytej działalności było know-how w wartości 82 600 tys. zł, obejmujące wiedzę technologiczną i produkcyjną, które uznano za składnik wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Wyżej wymienione składniki alokowano do jednostki generującej przepływy pieniężne obejmującej produkcję surfaktantów,

- ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWŚP), do którego przypisano wartość firmy w kwocie 21 844 tys. zł (w okresie porównywalnym 20 390 tys. zł- różnica wynika z wyceny wartości

w USD na PLN) powstała w wyniku przejęcia w 2013 roku spółki zależnej PCC Chemax Inc. Wartość firmy powstała z rozliczenia zakupu przypisano do jednostki generującej przepływy pieniężne obejmującej produkcję Surfaktantów do zastosowań przemysłowych, która obecnie pokrywa się z działalnością w/w jednostki zależnej,

Oszacowanie wartości odzyskiwalnej zostało oparte na aktualnych na dzień bilansowy 5- letnich prognozach, w których założono stabilną sytuację gospodarczą zgodną z obecnymi prognozami rynkowymi oraz racjonalne działania Spółek w celu optymalizacji wyniku finansowego w perspektywie długoterminowej zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządów Spółek na dzień bilansowy. Szacunek przepływów pieniężnych obejmuje ustalenie przepływów z działalności operacyjnej uwzględniających zmianę stanu w kapitale obrotowym i nie uwzględniającym przepływów o charakterze inwestycyjnym oraz podatkowym. Przepływy po okresie prognozy oszacowano w oparciu o przepływy środków pieniężnych ostatniego okresu prognozy. Szacunek zdyskontowanych przepływów pieniężnych oparto na następujących założeniach:

- podstawa ustalenia wartości przypisanej do kluczowych założeń- wartość użytkowa,
- stopa dyskonta przed opodatkowaniem z uwzględnieniem waluty w jakiej ustalone były przepływy pieniężne. Dla przepływów w walucie krajowej stopa ta wynosi 8,4 % (w okresie porównywalnym 7,1 %), dla przepływów w USD stopa ta wynosi 7,9 % (w okresie porównywalnym 7,3 %),
- stopa wzrostu poza okresem prognoz- 0% (w okresie porównywalnym 0 %),

Wartość odzyskiwalna skalkulowana w oparciu o powyższe założenia dla przepływów pieniężnych w walucie krajowej wyniosła 733 591 tys. zł (w okresie porównywalnym 881 000 tys. zł), dla przepływów pieniężnych w USD wyniosła 133 038 tys. zł (w okresie porównywalnym 300 654 tys. zł).

Przeprowadzony test nie potwierdził zaistnienia utraty wartości.

W ocenie Zarządu rozsądnie uzasadnione zmiany w założeniach, na których oparto szacunek wartości odzyskiwalnej nie spowodowałyby sytuacji, w której wartość księgowa byłaby wyższa od wartości odzyskiwalnej.

Tabela ruchów wartości niematerialnych

	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty i licencje	Know how	Inne wartości niematerialne	Razem
1 stycznia 2016					
Wartość brutto	117 004	6 941	82 600	8 749	215 294
Umorzenie	0	(3 439)	0	(6 594)	(10 033)
Wartość księgowa netto	117 004	3 502	82 600	2 155	205 261
Zmiany w 2016 roku					
Rozliczenie Inwestycji	0	40	0	(40)	0
Zakup	0	22	0	511	533
Amortyzacja	0	(669)	0	(527)	(1 196)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(86)	(86)
Inne zmiany	0	0	0	86	86
Różnice kursowe z przeliczenia	1 132	19	0	121	1 272
31 grudnia 2016					
Wartość brutto	118 136	7 398	82 600	9 531	217 665
Umorzenie	0	(4 484)	0	(7 226)	(11 710)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(86)	(86)
Wartość księgowa netto	118 136	2 914	82 600	2 219	205 869

	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty i licencje	Know how	Inne wartości niematerialne	Razem
1 stycznia 2015					
Wartość brutto	114 623	6 261	82 600	6 656	210 140
Umorzenie	0	(2 775)	0	(4 318)	(7 093)
Wartość księgowa netto	114 623	3 486	82 600	2 338	203 047
Zmiany w 2015 roku					
Rozliczenie Inwestycji	0	586	0	(576)	10
Zakup	0	16	0	625	641
Amortyzacja	0	(581)	0	(507)	(1 088)
Nabycie lub połączenie jednostek gospodarczych	322	0	0	27	349
Różnice kursowe z przeliczenia	2 059	(5)	0	248	2 302
31 grudnia 2015					
Wartość brutto	117 004	6 941	82 600	8 749	215 294
Umorzenie	0	(3 439)	0	(6 594)	(10 033)
Wartość księgowa netto	117 004	3 502	82 600	2 155	205 261

NOTA 2.6 ZADŁUŻENIE Z TYTU. WYEMITOWANYCH OBLIGACJI, KREDYTÓW ORAZ POZOSTAŁEGO ZADŁUŻENIA

- **Obligacje, kredyty i pozostałe zadłużenie**
- **Koszty finansowe**
- **Zabezpieczenie spłaty zobowiązań**
- **Środki pieniężne**

2.6.1. Obligacje, kredyty i pozostałe zadłużenie

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji, kredytów i pozostałego zadłużenia są ujmowane początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne związane z uzyskaniem finansowania. Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wycenia się w zamortyzowanym koszcie przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Grupa wykorzystuje posiadane zadłużenia z tytułu kredytów jako instrument zabezpieczający przyszłe przepływy pieniężne z tytułu przychodów ze sprzedaży w zakresie ryzyka kursowego.

Rachunkowość zabezpieczeń

Celem stosowania rachunkowości zabezpieczeń jest ograniczenie zmienności wyniku netto Grupy, wynikającej z okresowych zmian wyceny transakcji zabezpieczających poszczególne ryzyka rynkowe, na które narażona jest Grupa. Instrumentami zabezpieczającymi są kredyty w walucie obcej.

Wyznaczane zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych transakcji sprzedaży. Plany sprzedaży sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na

dany okres. Grupa ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia tych transakcji jako bardzo wysokie.

Grupa może korzystać z naturalnych zabezpieczeń ryzyka walutowego poprzez zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń w stosunku do kredytów denominowanych w walutach obcych, wyznaczając je jako pozycje zabezpieczające przed ryzykiem kursu walutowego związanego z przyszłymi przychodami ze sprzedaży denominowanych w tych samych walutach.

Wynik transakcji, jako zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne, ujmowany jest w pozostałych całkowitych dochodach, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do wyniku finansowego jako pozostałe przychody i koszty operacyjne. Instrumenty pochodne są ujmowane jako zabezpieczające do momentu, kiedy instrument wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany, zrealizowany, bądź decyzją Grupy nie będzie już dłużej wykorzystywany jako zabezpieczenie.

Obligacje wyemitowane przez Grupę

Obligacje wyemitowane przez podmiot dominujący o wartości nominalnej 100 zł każda denominowane są w PLN, a okresy odsetkowe wynoszą 3 miesiące. Obligacje są emitowane jako niezabezpieczone. Jednostka dominująca ma prawo do wcześniejszego wykupu obligacji zgodnie z decyzją Zarządu jednostki emitującej po cenie ustalonej przez Zarząd. Obligacje wyemitowane przez Jednostkę dominującą na dzień 31 grudnia 2016 przedstawia poniższa tabela.

Głównym celem, na który są wykorzystywane środki pochodzące z emisji obligacji jest finansowanie ogólnych potrzeb korporacyjnych, których podstawowym celem jest osiągnięcie zysku.

45 mln zł

Wartość obligacji wyemitowanych w 2016 roku
(2015: **0 tys. zł**)

Emitent	Data emisji	Wartość emisji (tys. zł)	Oprocentowanie w bieżącym okresie odsetkowym
PCC EXOL S.A.	24 czerwca 2016	20 000	5,50%
PCC EXOL S.A.	15 września 2016	25 000	5,50%
Obligacje		2016	2015
Część długoterminowa		44 373	0
Część krótkoterminowa		81	0
Razem zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji		44 454	0

W 2016 roku Spółki Grupy Kapitałowej korzystały również z zewnętrznych źródeł finansowania w formie długoterminowych kredytów inwestycyjnych, krótkoterminowych kredytów w rachunku bieżącym. Dodatkowo Jednostka Dominująca była stroną umów faktoringu dla wybranych należności z tytułu dostaw i usług oraz umów faktoringu odwrotnego dla wybranych zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Kredyty i pozostałe zadłużenie	2016	2015
Kredyty bankowe	120 828	93 596
Pożyczki	0	61 906
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	0	0
Razem kredyty i pozostałe zadłużenie długoterminowe	120 828	155 502
Kredyty w rachunku bieżącym	17	8 168
Kredyty bankowe	16 189	16 850
Pożyczki	0	1 083
Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego	493	4 991
Razem kredyty i pozostałe zadłużenie krótkoterminowe	16 699	31 092

Oprocentowanie kredytów oparte jest na zmiennej stopie procentowej WIBOR, LIBOR powiększonej o marżę.

	Waluta	2016		2015	
		Saldo w walucie (tys.)	Saldo w PLN (tys.)	Saldo w walucie (tys.)	Saldo w PLN (tys.)
Struktura walutowa zadłużenia					
Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego	PLN	0	493	0	4 991
Kredyty inwestycyjne	PLN	0	129 241		102 753
Kredyty w rachunku bieżącym	PLN	0	17	0	8 168
Kredyty inwestycyjne	USD	1 861	7 776	1 972	7 692
Pożyczki inwestycyjne	EUR	0	0	14 781	62 990
Razem kredyty i pozostałe zadłużenie			137 527		186 594

Umowy o kredyty bankowe (saldo na dzień 31 grudnia 2016 137 034 tys. zł) zawierają kowenanty finansowe. Nie wystąpiły naruszenia kowenantów ani w okresie sprawozdawczym ani po dniu bilansowym, do dnia podpisania sprawozdania finansowego.

Ze zobowiązaniami z tytułu obligacji, kredytów i innego zadłużenia wiąże się ryzyko stopy procentowej, walutowe oraz ryzyko płynności. Dalsze informacje na temat zarządzania tymi ryzykami oraz informacje na temat wartości godziwej zobowiązań przedstawiono w Nocie 2.8.

Grupa posiada następujące limity w ramach podpisanych umów kredytowych, pożyczek, akredytyw i gwarancji (niepomniejszone o wykorzystanie na dzień bilansowy):

	2016	2015
Otwarte linie kredytowe niepomniejszone o wykorzystanie	57 359	56 802
Akredytywy	3 097	0
Gwarancje	1 000	1 000

2.6.2 Koszty finansowe

Szczegóły dotyczące instrumentów pochodnych zaprezentowano w Nocie 2.8.1.

	2016	2015
Koszty z tytułu odsetek	(6 783)	(9 639)
- kredyty i pożyczki otrzymane	(5 747)	(9 636)
- obligacje wyemitowane	(1 036)	(3)
Pozostałe	(310)	(782)
Prowizje i opłaty	(365)	(413)
Straty z tytułu różnic kursowych	0	(256)
Opłaty administracyjne i emisyjne	(433)	(70)
Zyski z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych- swapy odsetkowe: zabezpieczenia przepływów pieniężnych	638	0
Pozostałe koszty finansowe	(150)	(43)
Razem koszty finansowe	(7 093)	(10 421)

2.6.3 Zabezpieczenie spłaty zobowiązań Grupy

Spółki Grupy Kapitałowej ustanowiły na rzecz swoich kredytodawców i pożyczkodawców zewnętrznych następujące rodzaje zabezpieczeń:

Nazwa zabezpieczenia	Charakterystyka zabezpieczenia	Wartość zobowiązania na dzień bilansowy	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
Weksle własne in blanco	Zgodnie z wystawionymi deklaracjami wekslowymi wierzyciel, w przypadku niedotrzymania warunków umowy ma prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą zadłużeniu, łącznie z odsetkami oraz kosztami postępowania sądowego. Płatność z tytułu weksla jest wymagalna w ciągu 7 dni od dnia zawiadomienia Spółki. Najistotniejszą pozycję zobowiązań zabezpieczonych wekslami stanowią umowy dofinansowania.		
Hipoteki na nieruchomościach	Część obowiązujących na dzień bilansowy umów o kredyty i pożyczki inwestycyjne jest zabezpieczona hipotecznie na nieruchomościach Jednostki domiującej.	59 766	71 090
Zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych	Mienie ruchome oraz prawa wchodzące w skład Wydziału Produkcji Etoksylatów ETE-1, Wydziału Produkcji Siarczanowanych ETS i Wydziału Produkcji Etoksylatów ETE-2	69 474	82 638
Zastaw finansowy	Prawo z rachunków bankowych prowadzonych w BOŚ S.A.	493	10 282

2.6.4 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się głównie ze środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz depozytów bankowych o terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia. Środki pieniężne wycenia się w kwocie nominalnej powiększonej o odsetki.

Wolne środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych inwestowane są w formie lokat terminowych oraz overnight.

Środki pieniężne w banku i w kasie są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

	2016	2015
Środki pieniężne w banku i w kasie	17 219	13 224
Lokaty krótkoterminowe	1 781	194
Razem	19 000	13 418

	2016 Saldo przeliczone na PLN	2015 Saldo przeliczone na PLN
Środki w walucie funkcjonalnej spółek Grupy		
PLN	12 295	8 211
USD	6 705	5 207
Struktura walutowa		
PLN	1 991	323
EUR	9 926	7 405
USD	7 079	5 685
GBP	4	5
Razem	19 000	13 418

3,5%

ŚRODKI PIENIĘŻNE W STRUKTURZE AKTYWÓW

NOTA 2.7 KAPITAŁ OBROTOWY

2.7.1. Zapasy

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższego od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

W przypadku materiałów przeznaczonych do produkcji, odpisu do aktualnej ceny sprzedaży netto nie dokonuje się, jeżeli w odniesieniu do wyrobów gotowych, do wytworzenia których będą zużyte, nie stwierdzono utraty wartości.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty wytworzenia oraz inne koszty poniesione w celu doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, ceł importowych i pozostałych podatków (inne niż te możliwe do odzyskania w okresie późniejszym przez Grupę od urzędów skarbowych) oraz kosztów

transportu, załadunku, wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania towarów i materiałów. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się upusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje.

Koszt wytworzenia obejmuje bezpośrednie koszty wytworzenia (wartość zużytych materiałów bezpośrednich, robocizną bezpośrednią) oraz narzut pośrednich kosztów produkcji ustalonych przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych.

Wyceny rozchodów dokonuje się:

- w przypadku materiałów – wg ceny średnioważonej,
- w przypadku towarów – wg ceny średnioważonej,
- w przypadku wyrobów gotowych – wg średnioważonego rzeczywistego kosztu.

ISTOTNE SZACUNKI

Odpis z tytułu utraty wartości

Na dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika zapasów.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania oraz uwzględnienia braku rotacji danego zapasu.

Odpisy na zapasy są tworzone są zgodnie z szacunkami Zarządów Spółek Grupy dotyczącymi przyszłej możliwości wykorzystania ich składników w oparciu o przedziały wiekowania na podstawie poniższych kryteriów, które zostały opracowane przez Zarządy Spółek z uwzględnieniem historycznych tendencji w zakresie rotacji zapasów:

Okres braku rotacji	Wysokość odpisu
od 6 do 12 miesięcy	10%
od 1 roku do 2 lat	50%
dłużej niż 2 lata	100%

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ustalone wg powyższych zasad mogą podlegać odmiennej ocenie w przypadku posiadania przez Zarządy wiarygodnych informacji, z których może wynikać, że doszło do dodatkowej utraty wartości lub utrata wartości nie nastąpiła.

Odpisy aktualizujące są ujmowane w wyniku finansowym, jako koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów jest ujmowane jako korekta kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

	2016	2015
Materiały	17 575	17 823
Towary	934	135
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	11 544	9 485
Wyroby gotowe	22 443	20 430
Zapasy (brutto)	52 496	47 873
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(3 197)	(849)
Zapasy (netto)	49 299	47 024

2.7.2. Należności od odbiorców

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Należności od odbiorców oraz pozostałe należności finansowe wycenia się na moment początkowego ujęcia według wartości godziwej, a na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. W przypadku należności krótkoterminowych o terminie płatności do 360 dni wycena ta odpowiada kwocie należnej do zapłaty pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Grupa klasyfikuje należności od odbiorców oraz pozostałe należności w ramach kategorii

instrumentów finansowych jako pożyczki i należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie odpisu ujmuje się jako korektę pozostałych kosztów operacyjnych lub jako pozostałe przychody operacyjne.

Grupa posiada należności z tytułu dostaw objęte umową faktoringu. Grupa nie zatrzymuje znaczących ryzyk i korzyści, lecz zatrzymała kontrolę nad tymi aktywami, dokonując przy tym ubezpieczenia znacznej większości należności od odbiorców .

ISTOTNE SZACUNKI

Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych.

W szczególności odpisów aktualizujących należności dokonuje się w odniesieniu do należności, których termin wymagalności upłynął:

Okres braku spłaty	Wysokość odpisu
90 do 150 dni	50% wartości należności nieobjętych gwarancją lub innym ubezpieczeniem
powyżej 150 dni	100 % wartości należności nieobjętych gwarancją lub innym ubezpieczeniem

Należności od odbiorców ogółem

Należności rozliczane w ramach faktoringu

Należności od odbiorców (brutto)

Odpis aktualizujący wartość należności

Należności od odbiorców (netto), w tym

W walucie funkcjonalnej spółek Grupy

PLN

USD

Struktura walutowa ogółem

PLN

EUR

USD

	2016	2015
Należności od odbiorców ogółem	98 607	87 862
Należności rozliczane w ramach faktoringu	(11 842)	(14 398)
Należności od odbiorców (brutto)	86 765	73 464
Odpis aktualizujący wartość należności	(727)	(765)
Należności od odbiorców (netto), w tym	86 038	72 699
W walucie funkcjonalnej spółek Grupy		
PLN	74 566	61 114
USD	11 472	11 585
Struktura walutowa ogółem		
PLN	26 528	37 421
EUR	60 498	38 254
USD	11 581	12 187

Należności, które utraciły wartość (brutto)

Odpis

Należności, które utraciły wartość (netto)

Należności, które nie są przeterminowane ani nie utraciły wartości

Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości - wg okresu przeterminowania

Do 3 miesięcy

Od 3 do 6 miesięcy

Powyżej 6 miesięcy

Razem należności

	2016	2015
Należności, które utraciły wartość (brutto)	727	765
Odpis	(727)	(765)
Należności, które utraciły wartość (netto)	0	0
Należności, które nie są przeterminowane ani nie utraciły wartości	74 342	64 502
Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości - wg okresu przeterminowania	11 696	8 197
Do 3 miesięcy	8 808	7 893
Od 3 do 6 miesięcy	1 780	21
Powyżej 6 miesięcy	1 108	283
Razem należności	86 038	72 699

Z należnościami wiąże się ryzyko walutowe oraz kredytowe. Zarządzenia ryzykiem oraz informacje na temat wartości godziwej opisano w Nocie 2.8.

2.7.3 Pozostałe należności

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Pozostałe należności ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

	2016	2015
Bieżący podatek dochodowy	344	171
Należności budżetowe poza bieżącym podatkiem dochodowym	1 508	972
Pozostałe należności	1 852	1 143

2.7.4 Zobowiązania wobec dostawców

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zobowiązania wobec dostawców wycenia się na moment początkowego ujęcia w wartości godziwej a na każdy dzień bilansowy wycenia się w zamortyzowanym koszcie przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

	2016	2015
Zobowiązania wobec dostawców, w tym	69 782	67 978
W walucie funkcjonalnej spółek Grupy		
PLN	64 827	63 121
USD	4 955	4 857
Struktura walutowa		
PLN	28 393	28 434
EUR	36 267	28 008
USD	5 108	11 528
GBP	14	1
pozostałe		7

Ze zobowiązaniami wobec dostawców wiąże się ryzyko walutowe oraz na ryzyko płynności. Zarządzenia ryzykiem oraz informacje na temat wartości godziwej przedstawiono w Nocie 2.8.

2.7.5. Pozostałe zobowiązania

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W tej pozycji wykazywane są zarówno zobowiązania finansowe (w tym w szczególności zobowiązania inwestycyjne) jak i niefinansowe (w tym w szczególności zobowiązania podatkowe, inne zobowiązania budżetowe, zaliczki na poczet dostaw których rozliczenie nastąpi poprzez dostawę) oraz pozostałe.

Pozostałe zobowiązania finansowe wycenia się na moment początkowego ujęcia w wartości godziwej a na każdy dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Pozostałe zobowiązania niefinansowe wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty.

	2016	2015
Bieżący podatek dochodowy	851	255
Pozostałe zobowiązania budżetowe	3 619	1 192
Ubezpieczenia majątkowe	283	262
Zobowiązania inwestycyjne	2 537	1 223
Zaliczki otrzymane na dostawy	180	122
Pozostałe zobowiązania	300	121
Pozostałe zobowiązania, w tym	7 770	3 175
- krótkoterminowe	7 770	3 175
- długoterminowe	0	0

Ze zobowiązaniami finansowymi wiąże się ryzyko walutowe oraz na ryzyko płynności. Zarządzenia ryzykiem oraz informacje na temat wartości godziwej przedstawiono w Nocie 2. 8.

NOTA 2.8 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM RYNKOWYM, KREDYTOWYM, PŁYNNOŚCIĄ I KAPITAŁEM

2.8.1. Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Klasyfikacja aktywów i zobowiązań Grupy do kategorii wg MSR 39

* Przyjmuje się, że wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej, dlatego Spółka nie zastosowała żadnych technik do wyceny tych pozycji.

	2016	Poziom hierarchii wartości godziwej	Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39		Wartość godziwa
				Pożyczki i należności	Zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie	
AKTYWA	Pozostałe aktywa	*	173	39 573	0	39 573
	Pozostałe aktywa (instrument pochodny)	2	751	751	0	751
	Należności od odbiorców	*	86 109	86 109	0	86 109
	Pozostałe należności	*	75	75	0	75
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	*	19 000	19 000	0	19 000
Razem			106 108	145 508	0	145 508
PASYWA	Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	1	44 454	0	44 454	45 466
	Kredyty i pozostałe zadłużenie	*	137 528	0	137 528	137 528
	Zobowiązania wobec dostawców	*	69 852	0	69 852	69 852
	Pozostałe zobowiązania	*	2 849	0	2 849	2 849
	Razem			254 683	0	254 683

	2015	Poziom hierarchii wartości godziwej	Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39		Wartość godziwa
				Pożyczki i należności	Zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie	
AKTYWA	Pozostałe aktywa	*	171	171	0	171
	Należności od odbiorców	*	72 699	72 699	0	72 699
	Pozostałe należności	*	108	108	0	108
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	*	13 418	13 418	0	13 418
Razem			86 396	86 396	0	86 396
PASYWA	Kredyty i pozostałe zadłużenie	*	186 594	0	186 594	186 594
	Zobowiązania wobec dostawców	*	67 978	0	67 978	67 978
	Pozostałe zobowiązania	*	1 484	0	1 484	1 484
Razem			256 056	0	256 056	256 056

Pozostałe kategorie instrumentów finansowych nie wystąpiły w Spółce w okresie bieżącym ani w okresie porównywalnym.

Objaśnienie poziomu hierarchii wartości godziwej

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, które wyceniane są w wartości godziwej, hierarchicznie, zgodnie z trzema głównymi poziomami wyceny według wartości godziwej odzwierciedlającymi podstawę przyjętą do wyceny każdego z instrumentów.

Hierarchia wartości godziwej kształtuje się następująco:

POZIOM 1	Ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań (np. notowane akcje i obligacje).
POZIOM 2	Ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach)
POZIOM 3	Ceny nie pochodzące z aktywnych rynków.

Grupa posiada instrumenty finansowe wyceniane w sprawozdaniu finansowym do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2015 r. Instrumenty pochodne wykorzystywane przez Grupę zostały zakwalifikowane do poziomu 2 wartości godziwej.

Wpływ rachunkowości zabezpieczeń na pozycje sprawozdania z wyniku finansowego oraz na sprawozdanie z całkowitych dochodów instrumentu przedstawia się następująco:

Cele i zasady zarządzania ryzykiem

RYZYO STOPY PROCENTOWEJ

N Ś W

Poziom ryzyka

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym narażona jest na wzrost kosztów finansowania w przypadku wzrostu stóp procentowych. Posiadane przez Grupę zobowiązania oparte o stałą stopę procentową wyceniane są w zamortyzowanym koszcie. Z uwagi na zmiany stóp procentowych zobowiązania te są narażone na zmiany wartości godziwej z tytułu zmiany stóp procentowych. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w dalszej części tego rozdziału.	Grupa posiadała w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko). W minionych okresach zaobserwowano nieznaczne wahania stóp procentowych, nie przewiduje się gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych.	Ze względu na konieczność zabezpieczenia stóp procentowych związanych z zaciągniętymi kredytami oprocentowanymi zmienną stopą procentową, Grupa zdecydowała się zastosować strategię zabezpieczającą w postaci dwóch Swapów procentowych IRS na łączną kwotę 62 395 tys. zł, rozliczanych rocznie do 01.12.2025 roku oraz jednego Swapa procentowego na kwotę 31 795 tys. zł rozliczanego rocznie do 01.07.2024 roku. Wpływ instrumentu pochodnego na pozycje sprawozdania z wyniku finansowego oraz na sprawozdanie z całkowitych dochodów przedstawiono poniżej. Niezależnie od obowiązującej sytuacji Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.

	2016	2015
Sprawozdanie z wyniku finansowego		
Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy okresu	0	0
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Wpływ wyceny transakcji zabezpieczających (część skuteczna)	(1 027)	9
Całkowite dochody	(1 027)	9

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej.

	2016			2015		
	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne
Aktywa						
Pozostałe aktywa	86 109	86 109	0	171	171	0
Należności od odbiorców	826	826	0	72 699	72 699	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19 000	38	18 961	13 418	48	13 369
Pozostałe aktywa	0	0	0	108	108	0
Razem	105 935	86 973	18 961	86 396	73 026	13 369
	2016			2015		
	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne
Zobowiązania						
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	44 454	44 454	0	0	0	0
Kredyty i pozostałe zadłużenie	129 751	0	129 751	186 594	62 990	123 604
Zobowiązania wobec dostawców	69 852	69 852	0	67 978	67 978	0
Pozostałe zobowiązania	2 849	2 849	0	1 484	1 484	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	7 777	0	7 777	0	0	0
Razem	254 683	117 155	137 528	256 056	132 452	123 604

RYZIKO PŁYNNOŚCI

Poziom ryzyka

N S W

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
Grupa definiuje ryzyko płynności jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia.	W ocenie Zarządu, znaczna wartość środków pieniężnych na dzień bilansowy, dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Grupy powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako średnie.	Dział finansowy Grupy monitoruje kroczące prognozy wymogów dotyczących płynności właściwych dla Grupy w celu zagwarantowania, że posiada ona wystarczające środki pieniężne dla zaspokojenia potrzeb operacyjnych przy jednoczesnym utrzymaniu wystarczającej rezerwy.

Poniższa tabela zawiera niezdyktowane przepływy pieniężne wynikające ze zobowiązań finansowych Grupy według umownych terminów płatności:

2016	Niedzdyktowane umowne kwoty według terminów wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem	Wartość bilansowa
	do 1 roku	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	81	0	44 373	0	44 454	44 454
Kredyty i pozostałe zadłużenie	21 920	42 926	39 670	56 681	161 197	137 528
Zobowiązania wobec dostawców	69 852	0	0	0	69 852	69 782
Pozostałe zobowiązania	7 770	0	0	0	7 770	7 770
Razem	99 623	42 926	84 043	56 681	283 274	259 604

2015	Niedzdyktowane umowne kwoty według terminów wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem	Wartość bilansowa
	do 1 roku	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat		
Kredyty i pozostałe zadłużenie	38 247	55 708	92 306	34 871	221 132	186 594
Zobowiązania wobec dostawców	67 978	0	0	0	67 978	67 978
Pozostałe zobowiązania	3 175	0	0	0	3 175	3 175
Razem	109 400	55 708	92 306	34 871	292 285	257 747

RYZIKO WALUTOWE

Poziom ryzyka

N Ś W

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
Znaczna część sprzedaży Grupy jest związana ze sprzedażą eksportową. Duża część przychodów krajowych jest także realizowana w walutach obcych, dodatkowo Grupa dokonuje zakupów materiałów do produkcji na rynkach zagranicznych. Ponadto Grupa posiada depozyty i lokaty w walucie obcej. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu EUR i USD. Ekspozycja na ryzyko związane z innymi, niż wymienione, walutami nie jest istotna.	Wszelkie niekorzystne zmiany kursów walut obcych, w których Grupa dokonuje rozliczeń lub płatności mogą niekorzystnie wpłynąć na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy. Deprecjacja złotówki zwiększa całkowitą wartość osiągniętych przez Grupę przychodów oraz rentowność działalności operacyjnej. Na datę bilansową Grupa nie była stroną żadnych czynnych transakcji opcyjnych.	Grupa ogranicza wpływ ryzyka walutowego, dokonuje zarówno zakupów materiałów w walutach obcych jak i sprzedaży na rynkach zagranicznych, dokonując naturalnego hedgingu. Jednocześnie Jednostka Dominująca zaciągnęła w latach poprzednich pożyczkę walutową w walucie EUR jako zabezpieczenie przyszłych przychodów w tej walucie. Pożyczka została spłacona w 2016 roku. Wartość zabezpieczenia na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosi 1 080 tys. zł.

RYZIKO CEN SUROWCÓW

Poziom ryzyka

N Ś W

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
Ze względu na specyfikę branży chemicznej, w przypadku większości surowców istnieje ograniczona liczba dostawców. Grupa jest częściowo uzależniona od PKN Orlen SA, która zaopatruje ją w tlenek etylenu. Istnieje ryzyko, iż w przypadku m.in. wystąpienia awarii bądź nieplanowanych przestoju na instalacjach dostawców Grupy, będzie ona musiała częściej realizować dostawy surowców z alternatywnych źródeł, bądź całkowicie ograniczyć produkcję.	W ocenie Zarządu, Grupa, dla większości dostawców nie jest kluczowym ani strategicznym odbiorcą. W związku z tym nie można wykluczyć ryzyka pojawienia się nieprzewidzianych trudności we współpracy z takimi dostawcami, które mogą skutkować przerwaniem płynności produkcji. Grupa nie może zapewnić, iż w przyszłości ceny wykorzystywanych przez Grupę surowców nie wzrosną do poziomów, które spowodują wzrost cen produktów Grupy a przez to ograniczenie ich sprzedaży. Grupa nie jest w stanie wykluczyć sytuacji, w której będzie pozyskiwała surowce po cenach wyższych niż konkurenci. Grupa nie może również zapewnić, że w każdej sytuacji będzie w stanie przerzucić wzrost cen surowców na odbiorców swoich produktów.	W celu ograniczenia wpływu zmian cen surowców na wyniki, Grupa prowadzi działania zmierzające do dywersyfikacji źródeł dostaw strategicznych surowców.

RYZIKO KREDYTOWE

Poziom ryzyka

N S W

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się dłużników Grupy ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe Grupy związane jest przede wszystkim z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów.	Zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego gdyż Grupa posiada wielu odbiorców. Udział 5 największych sald należności od odbiorców w ogóle należności od odbiorców na dzień bilansowy wyniósł 67 % (na dzień 31 grudnia 2015 wyniósł 63 %). Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami pochodnymi i innymi inwestycjami uznaje się za nieistotne, ponieważ Grupa zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej. W okresie sprawozdawczym nie przekroczono limitów kredytowych i kierownictwo nie przewiduje żadnych strat z tytułu niewywiązania się kontrahentów ze zobowiązań.	Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe wynosi 86 038 tys. zł na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 (72 699 tys. zł na 31 grudnia 2015) i zostało oszacowane jako wartość bilansowa należności od odbiorców. Zarządzanie ryzykiem kredytowym polega na przeanalizowanie ryzyka kredytowego nowego klienta zanim zaoferowane mu zostaną standardowe warunki płatności i dostawy. Na dzień 31 grudnia 2016 roku 78 % należności od odbiorców Jednostki Dominującej jest objętych ubezpieczeniem limitu kupieckiego (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 78 %)

WPŁYW ZMIAN RYZYKA RYNKOWEGO

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Grupa oszacowała następująco:

- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN, USD, EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego PLN/USD, PLN/EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana w zakresie ryzyka cenowego (związanego z cenami produktów i surowców).

Poniżej przedstawione wartości ustalone zostały na bazie danych bilansowych. Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Grupę nie uwzględnia wpływu opodatkowania:

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w tys. PLN	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe*	
		+ 100 pb w PLN/USD/EUR	- 100 pb w PLN/USD/EUR	wpływ na wynik	wpływ na wynik	wpływ na wynik	wpływ na wynik
				10%	-10%	10%	-10%
		2016					
AKTYWA	105 935	190	(190)	8 916	(8 916)	0	0
Należności od odbiorców	86 109	0	0	7 215	(7 215)	0	0
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	826	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19 000	190	(190)	1 701	(1 701)	0	0
ZOBOWIĄZANIA	254 683	(1 375)	1 375	(4 937)	4 937	0	0
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	44 454	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pozostałe zadłużenie	137 528	(1 375)	1 375	(778)	778	0	0
Zobowiązania wobec dostawców	69 852	0	0	(4 146)	4 146	0	0
Pozostałe zobowiązania	2 849	0	0	(13)	13	0	0
	0	0	0	0	0	0	0

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w tys. PLN	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe*	
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
		+ 100 pb w PLN/USD/EUR	- 100 pb w PLN/USD/EUR	10%	-10%	10%	-10%
2015							
AKTYWA	86 288	134	(134)	6 353	(6 353)	0	0
Należności od odbiorców	72 699	0	0	5 044	(5 044)	0	0
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	171	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13 418	134	(134)	1 309	(1 309)	0	0
ZOBOWIĄZANIA	256 056	(1 236)	1 236	(11 022)	11 022	0	0
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pozostałe zadłużenie	186 594	(1 236)	1 236	(7 068)	7 068	0	0
Zobowiązania wobec dostawców	67 621	0	0	(3 954)	3 954	0	0
Pozostałe zobowiązania	1 484	0	0	0	0	0	0

Poziom koncentracji okresowo wolnych środków pieniężnych z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych dokonanej przez wyspecjalizowane Agencje ratingowe (Fitch i Moody's).

	2016	2015
Najwyższy*	0%	1%
Średniowysoki	1%	0%
Średni	64%	60%
Nieokreślony	35%	39%
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	100%	100%

*Poziom Najwyższy - rating od AAA do AA-
Poziom Wysoki - rating od A+ do A-
Poziom Średniowysoki - BBB+ do BBB-
Średni - BB+ do BB-

Na dzień 31 grudnia 2016 r. maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do wysokości środków ulokowanych przez Grupę wyniósł 64% (według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. 56%).

OCENA KONCENTRACJI RYZYKA KREDYTOWEGO W GRUPIE

Koncentracja branżowa	Spółki Grupy Kapitałowej działają w różnych sektorach gospodarki, m.in. chemia, budownictwo, transport, produkcja przemysłowa, energetyka. W związku z tym w przypadku większości spółek Grupy Kapitałowej, pod względem branżowym, nie dochodzi do koncentracji ryzyka kredytowego.
Koncentracja odbiorców	Na dzień 31 grudnia 2016r. saldo należności od 5 największych odbiorców stanowi 68% salda należności od odbiorców (2015 r: 63%) natomiast saldo zobowiązań od 5 największych dostawców stanowi 63% salda zobowiązań wobec dostawców (2015 r: 55%). Ocenia się, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, jak również stosowane zabezpieczenia występuje niski stopień ryzyka kredytowego.
Koncentracja geograficzna	Spółki Grupy Kapitałowej od wielu lat współpracują z dużą liczbą klientów i dostawców, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności i zobowiązań.

2.8.2 Kapitały

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Kapitał akcyjny ujmowany jest w wysokości wykazywanej w statucie oraz Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym dla Jednostki Dominującej.

Na pozostałe całkowite dochody składają się różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostki zagranicznej oraz zyski i straty aktuarialne z wyceny

świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia po pomniejszeniu o efekt podatku odroczonego oraz wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz na moment podpisania niniejszego Sprawozdania finansowego struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej była następująca:

Zyski zatrzymane stanowią sumę zysku roku bieżącego oraz zakumulowanych zysków z lat poprzednich, które nie zostały wypłacone w formie dywidendy, ale zostały przekazane na powiększenie kapitału zapasowego lub są niepodzielone oraz wycenę programu motywacyjnego dla części programu rozliczanego w instrumentach kapitałowych.

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji	Wartość akcji	% posiadane go kapitału	% posiadanych praw głosu
PCC SE	Duisburg (Niemcy)	152 882 133	1	152 882 133	89	93
Inwestorzy giełdowi	GPW w Warszawie	19 602 241	1	19 602 241	11	7
		172 484 374		172 484 374		

Kapitał akcyjny składa się z 124 066 000 sztuk akcji uprzywilejowanych co do głosu na WZA (2 głosy na akcję) – akcje serii A, B, C1, oraz z 48 418 374 sztuk

akcji zwykłych bez uprzywilejowania – akcje serii C2, D oraz E. Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

Dywidenda

W dniu 16 maja 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za 2015 rok. Zgodnie z uchwałą, zysk netto za rok obrotowy 2015 w kwocie 14 224 tys. zł został przeznaczony na:

- wypłatę dywidendy w kwocie 6 899 tys. zł (0,04 zł na jedną akcję),
- na podwyższenie kapitału zapasowego w kwocie 1 325 tys. zł,

- na podwyższenie kapitału rezerwowego w kwocie 6 000 tys. zł,

Dywidendę wypłacono w dniu 6 czerwca 2016 roku.

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji Zarząd Spółki nie podjął uchwały w sprawie propozycji podziału zysku za rok 2016.

Zyski zatrzymane

	2016	2015
Przekazane na kapitał zapasowy w ramach minimum wymaganego przez KSH, które nie mogą być przeznaczone do podziału	1 138	261
Przekazane na kapitał zapasowy ponad limit KSH	7 051	5 850
Przekazane na kapitał rezerwowy na realizację inwestycji	6 000	0
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	21 472	14 745
Nadwyżka z emisji akcji	29 687	29 687
Program motywacyjny	874	0
Pozostałe zyski zatrzymane	2 635	2 869
Razem zyski zatrzymane	68 857	53 412

Pozostałe całkowite dochody

	2016	2015
Wpływ wyceny instrumentów zabezpieczających	1 080	2 107
Zyski i straty aktuarialne	(130)	(94)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	14 526	10 860
Razem pozostałe całkowite dochody	15 478	12 873

Zarządzanie kapitałem

Głównym założeniem polityki Grupy PCC EXOL w zakresie zarządzania kapitałami jest zapewnienie silnej bazy kapitałowej, umożliwiającej poszczególnym spółkom jak i całej Grupie Kapitałowej stabilny rozwój przy zapewnieniu dbałości o interesy beneficjentów wewnętrznych i zewnętrznych.

Grupa systematycznie monitoruje wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań. Celem Grupy jest osiągnięcie wskaźnika rentowności kapitału na poziomie satysfakcjonującym akcjonariuszy. W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Grupy dotyczącej zarządzania kapitałami.

W latach prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu wskaźniki rentowności kapitału i relacji kapitału własnego do zobowiązań kształtowały się odpowiednio na następujących poziomach:

Nazwa wskaźnika	2016	2015
Rentowności kapitałów własnych*	8,4%	6,2%
Relacja kapitału własnego do zobowiązań**	90,2%	84,1%

* - zysk netto Grupy do wartości kapitałów własnych Grupy na dzień bilansowy

** - stosunek wartości kapitałów własnych Grupy do wartości zobowiązań na dzień bilansowy

NOTA 2.9 REZERWY

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Rezerwy

W pozycji rezerw Grupa wykazuje przede wszystkim rezerwy na rabaty od sprzedaży.

Grupa sprzedając wyroby gotowe i towary, przede wszystkim w obszarze chemicznym, udziela bonusów w oparciu o obrót poszczególnych odbiorców. Realizacja bonusu następuje, w zależności od ustaleń umownych, jako kompensata bądź rozliczenie

pieniężne. Dla nierozliczonych na dzień bilansowy bonusów Grupa zawiązuje rezerwę na rabaty od sprzedaży w oparciu o ustalenia umowne i zrealizowany obrót w danym roku. Utworzona rezerwa pomniejsza przychody ze sprzedaży.

Dodatkowo Grupa tworzy rezerwy na prowizje od sprzedaży, które ujmowane są w kosztach sprzedaży.

Ruchy na rezerwach w poszczególnych okresach wykazują poniższe tabele:

	Rezerwa na prowizje i rabaty od sprzedaży	Razem
1 stycznia 2016	1 088	1 088
Utworzenie w ciężar wyniku finansowego	522	522
Wykorzystanie	1 088	1 088
Restrukturyzacja Grupy	8	8
31 grudnia 2016	522	522
Krótkoterminowe	522	522
Długoterminowe	0	0

	Rezerwa na prowizje i rabaty od sprzedaży	Razem
1 stycznia 2015	944	944
Utworzenie w ciężar wyniku finansowego	1 088	1 088
Wykorzystanie	944	944
31 grudnia 2015	1 088	1 088
Krótkoterminowe	1 088	1 088
Długoterminowe	0	0

NOTA 2.10 POZOSTAŁE NOTY

2.10.1 Pozostałe aktywa długoterminowe

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W ramach pozostałych aktywów długoterminowych Grupa wykazuje przede wszystkim inwestycje w spółkach zależnych (niekonsolidowane ze względu na nieistotność i ujmowane według kosztu).

	2016	2015
Inwestycje w jednostkach zależnych (niekonsolidowanych ze względu na nieistotność)	174	171
Pozostałe aktywa długoterminowe	174	171

W dniu 17 marca 2016 roku została podjęta decyzja w sprawie likwidacji spółki zależnej PCC EXOL PHILIPPINES INC. z siedzibą w Batangas, Filipiny oraz zaprzestania jej działalności z końcem marca 2016 roku (spółka od dnia rejestracji do dnia powzięcia tej decyzji nie prowadziła działalności produkcyjnej).

W dniu 13 lipca 2016 roku PCC EXOL S.A. nabyła 50% udziałów w spółce Elpis Sp. z o.o.

W dniu 1 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wpisał do rejestru połączenie spółki Tensis Sp. z o.o. (Spółka przejmowana) ze spółką PCC EXOL S.A. (Spółka przejmująca), które to połączenie nastąpiło poprzez przejęcie przez spółkę PCC EXOL S.A. całego majątku spółki Tensis Sp. z o.o.

W wyniku połączenia PCC EXOL S.A. jako jednostka przejmująca, zgodnie z treścią przepisu zawartego w art. 494 § 1 KSH, wstąpiła z dniem 1 lutego 2016 roku we wszystkie prawa i obowiązki Tensis Sp. z o.o. jako spółki przejmowanej. Tensis Sp. z o.o. została rozwiązana, bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, w dniu jej wykreślenia z rejestru, zgodnie z przepisem zawartym w art. 494 § 1 KSH.

W wyniku połączenia nastąpiło uproszczenie struktur Spółki PCC EXOL, do której należał Tensis, w ramach prowadzonej działalności w Polsce. Połączenie spółek pozwoliło na osiągnięcie synergii operacyjnych, organizacyjnych, jak i kosztowych. Powstanie jednego podmiotu gospodarczego prowadzącego działalność na terenie Polski umacnia pozycję rynkową Spółki oraz zwiększa efektywności jej działania.

2.10.2 Pozostałe aktywa krótkoterminowe

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W ramach pozostałych aktywów krótkoterminowych Grupa wykazuje przede wszystkim rozliczenia międzyokresowe czynne, oraz zaliczki na aktywa niefinansowe.

Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w

przyszłości wpływ do spółki korzyści ekonomicznych. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu.

Zaliczki na środki trwałe, wartości niematerialne i zapasy

Zaliczki, których rozliczenie nastąpi poprzez fizyczną dostawę aktywów niefinansowych, wykazuje się w wysokości kwoty zapłaconej.

	2016	2015
Rozliczenia międzyokresowe czynne	1 368	1 178
Zaliczki na środki trwałe	880	0
Zaliczki na wartości niematerialne	0	86
Pozostałe należności finansowe	75	20
Pozostałe należności niefinansowe	23	158
Instrumenty pochodne z tytułu zabezpieczenia stopy procentowej	751	0
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	3 097	1 442

Szczegóły dotyczące instrumentów pochodnych zaprezentowano w Nocie 2.8.1.

2.10.3 Zobowiązania z tyt. świadczeń pracowniczych

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zobowiązania z tyt. świadczeń pracowniczych

W ramach zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych wykazywane są: zobowiązania z tytułu określonych świadczeń po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne), świadczenia z tyt. premii, programu motywacyjnego, niewykorzystanych urlopów oraz niewypłacone, należne pracownikom wynagrodzenia.

Spółki Grupy wypłacają świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych. Wysokość zobowiązań z tytułu tych świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego dla spółek Grupy przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wypływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmuje się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały. Pozostałe koszty ujmuje się w wyniku finansowym.

Ponadto, Grupa tworzy fundusz socjalny i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej spółek Grupy, pożyczek udzielonych ich pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Dla celów sporządzenia jednostkowego sprawozdań finansowych jednostek konsolidowanych dokonano kompensacji aktywów Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

Płatność w formie akcji

Jednostka Dominująca prowadzi program świadczeń opartych na akcjach rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach którego Jednostka Dominująca oferuje Prezesowi Zarządu warranty subskrypcyjne dające możliwość objęcia w przyszłości akcji spółki PCC Exol S.A. oraz bonus pieniężny należny po spełnieniu określonych warunków nierynkowych nabywania tych praw. Wartość godziwa usług świadczonych przez Prezesa Zarządu otrzymanych w zamian za przyznanie warrantów oraz bonusu pieniężnego wykazywana jest jako koszt przez okres nabywania uprawnień do realizacji warrantów w korespondencji z:

- kapitałem własnym – zyski zatrzymane (wycena programu motywacyjnego) – dla części programu motywacyjnego rozliczanego w instrumentach kapitałowych,
- zobowiązaniami – zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (wycena programu motywacyjnego) – dla części programu motywacyjnego rozliczanego w środkach pieniężnych.

W odniesieniu do części programu motywacyjnego dotyczącej przyznania warrantów zamiennych na akcje całkowita kwota podlegająca ujęciu w kosztach zostaje określona przez odniesienie do wartości godziwej przyznanych warrantów ustalonej na dzień rozpoczęcia obowiązywania programu (dzień, na który zostały przyznane prawa):

- z uwzględnieniem wszelkich warunków rynkowych (na przykład ceny akcji jednostki);
- bez uwzględnienia wpływu wszelkich czynników związanych ze stażem pracy oraz warunków nierynkowych nabywania uprawnień (na przykład celów związanych z poziomem EBITDA, oraz wskazanego okresu obowiązkowego zatrudnienia pracownika w jednostce); oraz
- z uwzględnieniem wpływu wszelkich warunków niezwiązanych z nabywaniem uprawnień (na przykład obowiązującego pracowników wymogu utrzymywania uzyskanych instrumentów przez określony czas).

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Jednostka Dominująca dokonuje rewizji poczynionych szacunków oczekiwanej liczby warrantów, do których uprawnienia zostaną nabyte w następstwie spełnienia warunków nabywania uprawnień mających charakter nierynkowy. Jednostka Dominująca prezentuje wpływ ewentualnej rewizji pierwotnych szacunków w wyniku finansowym, wraz z odpowiednią korektą kapitału własnego.

Jednostka Dominująca wycenia na koniec każdego okresu sprawozdawczego zobowiązanie z tytułu przyznanego bonusu pieniężnego według bieżącej wartości spodziewanych wypływów środków pieniężnych dla potrzeb uregulowania zobowiązania, uwzględniając terminy i warunki, na których prawa do otrzymania środków pieniężnych zostały przyznane.

Z chwilą realizacji opcji wymiany warrantów na akcje przez Prezesa Zarządu, Jednostka Dominująca emituje nowe akcje. Środki uzyskane po potrąceniu wszelkich kosztów możliwych do bezpośredniego przypisania do transakcji zwiększają kapitał akcyjny (wartość nominalna) i nadwyżkę ceny emisyjnej akcji ponad ich wartość nominalną (prezentowaną w kapitale zapasowym).

Składki na ubezpieczenie społeczne oraz rozliczenia podatkowe z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych płatne w związku z przyznaniem bonusu pieniężnego uznaje się za integralną część samego przyznanego świadczenia i ujmuje jako zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i podatków (wycena programu motywacyjnego), a koszty traktuje się jak transakcję rozliczaną w formie pieniężnej. Rozpoznanie tych kosztów następuje proporcjonalnie do kosztów programu motywacyjnego.

Jednostka Dominująca uruchomiła w listopadzie 2015 roku program motywacyjny opierający się na warrantach subskrypcyjnych zamiennych na akcje (Program) oraz przyznaniu bonusu pieniężnego.

Program polega na zaoferowaniu uczestnikowi programu (Prezes Zarządu) warrantów

subskrypcyjnych dających możliwość objęcia w przyszłości akcji Spółki PCC Exol S.A. po spełnieniu określonych warunków nierynkowych nabywania tych praw. Dodatkowo, w momencie zadeklarowania przez uczestnika programu zamiany otrzymanych warrantów na akcje, uczestnikowi przysługuje bonus pieniężny w określonej w umowie wysokości.

Celem programu jest motywacja osoby objętej programem do działań zapewniających zarówno długoterminowy wzrost wartości Spółki jak również stabilny wzrost poziomu EBITDA, a także stabilizacja kadry menedżerskiej.

Program motywacyjny jest programem rozliczanym kapitałowo w części dotyczącej przyznania warrantów subskrypcyjnych oraz rozliczanym w formie pieniężnej w części dotyczącej przyznania bonusu pieniężnego.

W ramach tego programu Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej ma prawo przyznać warranty w łącznej ilości 1 982 723 warrantów. Z tej ilości warrantów, do dnia 30 września 2016 roku nie przyznano jeszcze żadnych warrantów. Pierwsza transza zostanie przyznana za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2016 roku, po spełnieniu warunków określonych w Programie.

Główne warunki programu:

Data przyznania uprawnień	10.11.2015
Ilość pracowników objętych programem	1
Wartość programu (w części dotyczącej przyznania warrantów) na datę przyznania uprawnień	1 563
Ilość warrantów podlegających wycenie na dzień bilansowy	578
Wartość jednego warrantu przyznanego w I transzy na datę przyznania uprawnień	2,34 zł
Wartość jednego warrantu przyznanego w II transzy na datę przyznania uprawnień	2,36 zł
Wartość programu (w części dotyczącej przyznania bonusu pieniężnego) na datę przyznania uprawnień	578
Koszt ujęty w wyniku finansowym w okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2016 r. w części dotyczącej warrantów	874
Koszt ujęty w wyniku finansowym w okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2016 r. w części dotyczącej bonusu pieniężnego	372
Koszt ujęty w wyniku finansowym w okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2016 r. w części dotyczącej narzutów na bonus pieniężny	199
Koszt ujęty w wyniku finansowym w okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 r. w części dotyczącej warrantów	-
Koszt ujęty w wyniku finansowym w okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 r. w części dotyczącej bonusu pieniężnego	-
Kumulatywna kwota ujęta w kapitale własnym na dzień 31 grudnia 2016 r. („zyski zatrzymane”)	874
Kumulatywna kwota ujęta w rezerwach na dzień 31 grudnia 2016 r. („Rezerwy na świadczenia pracownicze”)	372
Kumulatywna kwota ujęta w zobowiązaniach na dzień 31 grudnia 2016 r. („Bieżące zobowiązania podatkowe z innych tytułów niż podatek dochodowy”)	199

Warunki nabywania uprawnień

Okres nabywania uprawnień

Okres realizacji warrantów do których nabyto uprawnienia

Warunki nierynkowe dot. zatrudnienia oraz wyników (szczegółowo opisano poniżej)
W trakcie – 5 kolejnych lat obrotowych począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2016 r.
Do 31 lipca 2025 r., nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od daty przyznania warrantów

Znaczącymi parametrami przyjętymi w modelu wyceny były:

Model wyceny warrantów	symulacji Monte-Carlo
Ilość przyznanych warrantów	661
Cena akcji na dzień przyznania	3,17 zł
Cena wykonania	1 zł
Oczekiwana zmienność kursu	34,3%
Średni okres trwania życia opcji	7,5 roku
Stopa wolna od ryzyka	3,0%

Warunki nabywania uprawnień wynikające z Programu:

Założenia przyjęte co do realizacji tych warunków 31 grudnia 2016 r.

Osiągnięcie poziomu EBITDA w latach obrotowych 2016 – 2020 na poziomie od 40,6 mln zł (ilość przypisanych warrantów: 82 613) do 63,6 mln zł (ilość przypisanych warrantów: 1 982 723)

Założono, że cel zostanie spełniony w wysokości EBITDA:
- 41 998 tys. zł w roku 2016, której odpowiada 165 227 warrantów;
- 47 200 tys. zł w roku 2017, której odpowiada kolejne 413 067 warrantów;

Utrzymywanie stosunku służbowego przez okres obowiązywania programu

Założono, że warunek będzie zrealizowany

	2016	2015
Koszty wynagrodzeń	(28 594)	(24 667)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(3 665)	(3 303)
Koszty innych świadczeń pracowniczych	(3 444)	(3 435)
Razem koszty świadczeń pracowniczych	(35 703)	(31 405)

Wpływ zmian wskaźników na saldo zobowiązań Jednostki Dominującej:

	2016	2015
wzrost stopy dyskonta o 1%	(4)	(3)
obniżenie stopy dyskonta o 1%	4	3
wzrost o 1% wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	4	3
obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	(4)	(3)

	2016	2015
Niewypłacone premie	1 648	893
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	774	732
Zaległe urlopy	144	166
Odprawy emerytalno-rentowe	191	185
Razem zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych, w tym	2 757	1 976
Krótkoterminowe	2 597	1 869
Długoterminowe	160	107

Środki zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

	2016	2015
Pożyczki udzielone pracownikom	60	62
Środki pieniężne	9	178
Należności z tytułu ZFŚS	0	0
Zobowiązania z tytułu ZFŚS	(43)	(83)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	271	264

2.10.4 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej, w tym przede wszystkim różnice kursowe związane z zakupem lub sprzedażą, Spółki Grupy ujmują w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych.

Pozostałe różnice kursowe, niezwiązane z działalnością operacyjną, wykazywane są w ramach pozycji Koszty Finansowe. Ujawnienia z tego tytułu przedstawiono w Nocie 2.6.

	2016	2015
Koszty i przychody z tytułu odsetek	(256)	(386)
- pozostałe	(256)	(386)
- odsetki od należności	52	77
- odsetki od zobowiązań	(17)	0
- odsetki z lokat	3	1
- odsetki pożyczki udzielone	2	1
- odsetki od faktoringu	(295)	(456)
- odsetki pozostałe	(1)	(9)
Pozostałe	857	(1 339)
Otrzymane dotacje	14	13
Koszty operacji bankowych	(241)	0
Zwrot podatków*	1 473	0
Odszkodowania, kary, grzywny	43	260
Zysk/strata na zbyciu i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(244)	(98)
Zyski /straty z tytułu różnic kursowych netto z działalności operacyjnej	107	(487)
Opisy aktualizujące wartość należności od odbiorców	159	(153)
Przychody z tyt. udzielonych poręczeń	0	(155)
Koszt usług lat ubiegłych	(500)	0
Odpłatność z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy	0	(640)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	46	(79)
Razem pozostałe przychody i koszty operacyjne	601	(1 725)

(*) Na podstawie otrzymanej w 2016 roku pozytywnej decyzji stwierdzającej nadpłatę w podatku od nieruchomości za lata 2011-2015 Jednostka Dominująca otrzymała 1 473 tys. zł.

2.10.5 Leasing operacyjny

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego.

W umowach w których Grupa jest leasingobiorcą opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego

ujmowane są jako koszty w wyniku finansowym metodą liniową przez okres trwania leasingu.

W umowach w których Grupa jest leasingodawcą opłaty leasingowe ujmowane są jako przychód liniowo w okresie trwania leasingu.

Należności Grupy z tytułu leasingu operacyjnego są nieistotne.

Spółki Grupy Kapitałowej użytkują na mocy leasingu operacyjnego następujące aktywa:

- samochody osobowe,
- urządzenia techniczne,
- pomieszczenia biurowe i gospodarcze.

	2016	2015
W okresie 1 roku	224	311
W okresie od 1 roku do 5 lat	92	6
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	316	317

	2016	2015
Minimalne opłaty leasingowe	765	950

2.10.6 Podatek dochodowy bieżący i odroczony

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Podatek odroczony

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany, a zobowiązania rozliczone, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie na dzień bilansowy.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstają w wyniku dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstają w wyniku ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową oraz niewykorzystanych strat podatkowych i niewykorzystanych ulg podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się jedynie wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo wypracowania w przyszłości dochodu do opodatkowania w takiej wysokości, aby pozwoliło to na potrącenie różnic przejściowych, wykorzystanie strat podatkowych lub rozliczenie ulg podatkowych.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy Spółki Grupy:

- posiadają możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat ujmowanych kwot,
- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności w kwocie netto, lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczać zobowiązania.

Jednostka Dominująca prowadzi działalność na terenie specjalnej strefy ekonomicznej. W związku z działalnością w strefie na każdy dzień bilansowy Grupa analizuje, czy jest zasadne ujęcie aktywów z tytułu niewykorzystanej ulgi podatkowej oraz w jakim zakresie. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niewykorzystanej ulgi podatkowej ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że spółki osiągną przyszły dochód do opodatkowania, który będzie można pomniejszyć o kwotę ulgi lub posiada wystarczające dodatnie różnice przejściowe, które spowodują pojawienie się dodatkowych kwot do opodatkowania. Grupa na podstawie historycznych doświadczeń uznaje za prawdopodobne szacowane wyniki podatkowe w ciągu kolejnego roku obrotowego.

ISTOTNE SZACUNKI

Po przeprowadzonej analizie na dzień 31 grudnia 2016 r. Zarząd Jednostki Dominującej stwierdził, że w okresie obowiązywania zezwolenia strefowego, tj. do dnia 31 grudnia 2026 r. PCC EXOL S.A. osiągnie dochody podatkowe umożliwiające wykorzystanie pełnej kwoty ulgi podatkowej. Z tego względu na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota aktywa z tytułu niewykorzystanej ulgi podatkowej wyniosła 2 921 tys. zł.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach spółek Grupy Kapitałowej. Spółki Grupy Kapitałowej ujęły w księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągną zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

	2016	2015	2016	2015
	Niewykorzystane straty podatkowe		Niewykorzystane ulgi	
Kwota, od której ujęto podatek odroczonego	0	0	2 921	0
Kwota, od której nie ujęto podatku odroczonego	1 809	1 809	279	0
Okres upływu prawa do kwot, od których nie ujęto podatku odroczonego	2017 rok	2017 rok	2026 rok	2026 rok

W efekcie przeprowadzonej analizy poziomów dochodów podatkowych osiąganych przez Jednostkę Dominującą i spółki zależne Zarząd stwierdził, że każda racjonalna zmiana dochodu podatkowego tych jednostek nie skutkowałaby koniecznością zmniejszenia aktywa z tytułu podatku odroczonego z uwagi na bezpieczny poziom dochodów podatkowych osiąganych przez te podmioty.

Jednostka Dominująca posiada zezwolenie nr 271 z dnia 1 października 2013 roku na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest Park” w podstrefie Brzeg Dolny.

Zezwolenie udzielone zostało do dnia 31 grudnia 2026 roku. Zgodnie z nim Jednostka Dominująca zobowiązała się do:

- poniesienia wydatków inwestycyjnych w wysokości przewyższającej 10 745 000,00 PLN w terminie do 31.12.2015 roku,
- zwiększenia zatrudnienia po dniu uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Strefy w zakładzie zlokalizowanym na terenie strefy o co najmniej 6 nowych pracowników najpóźniej w terminie do 31.12.2015 roku.

Jednostka Dominująca poniosła wydatki w wysokości przewyższającej 10 745 000 PLN i wypełniła warunek dotyczący wzrostu zatrudnienia.

W czerwcu 2016 r. Jednostka Dominująca uzyskała kolejne zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej

Strefy Ekonomicznej „INVEST – PARK” w Podstrefie Brzeg Dolny.

Jednostka Dominująca wystąpiła o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w Strefie, w związku z planowanym nowym przedsięwzięciem inwestycyjnym, polegającym na rozbudowie i zwiększeniu zdolności produkcyjnych istniejącego zakładu, poprzez realizację inwestycji pod nazwą: „Budowa instalacji do produkcji glicynianów i instalacji do produkcji oksyalkilatów wysokomolekulowych”.

W zezwoleniu określono następujące warunki prowadzenia przez Spółkę działalności gospodarczej w WSSE w Podstrefie Brzeg Dolny:

- poniesienie na terenie Strefy wydatków inwestycyjnych o wartości przewyższającej kwotę 15 mln zł w terminie do dnia 31.12.2018 r.,
- zwiększenie dotychczasowego zatrudnienia na terenie Strefy, poprzez zatrudnienie dodatkowo co najmniej 8 nowych pracowników,
- zakończenie inwestycji w terminie do dnia 30.06.2019 r.

	2016	2015
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(1 509)	(3 203)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	126	131
Odroczony podatek dochodowy	696	(1 164)
Razem podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku finansowego	(687)	(4 236)

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego w wysokości 22 036 tys. zł wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynikają z dokonania w ramach każdej spółki kompensaty aktywa ze zobowiązaniami z tytułu podatku odroczonego.

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej:

	2016	2015
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	22 159	18 980
Podatek wyliczony wg stawki Jednostki Dominującej (2016: 19%, 2015: 19%)	(4 498)	(3 606)
Skutek stosowania innych stawek podatkowych za granicą	237	80
Wykorzystanie ulgi w tyt. działalności w ramach specjalnych stref ekonomicznych	2 773	0
Pozostałe	800	(709)
Podatek dochodowy w wyniku finansowym - efektywna stawka wyniosła -3 % (w roku 2015 -22 %) zysku brutto	(687)	(4 236)

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są następujące:

	2016	2015
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	4 120	1 937
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- przypadające do uregulowania po upływie 12 miesięcy	24 423	23 972
- przypadające do uregulowania w ciągu 12 miesięcy	1 733	886
Aktywa z tytułu podatku odroczonego wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	0	93
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	22 036	23 014

	2016	2015
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, z tego:	(22 921)	(21 718)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	1 937	2 194
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	(24 858)	(23 912)
Ujęcie w wyniku finansowym	(796)	1 163
Ujęcie w pozostałych całkowitych dochodach	(226)	(1)
Rozszerzenie Grupy Kapitałowej	0	(61)
Różnice kursowe	45	102
Połączenie ze spółką zależną	92	0
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, z tego:	(22 036)	(22 921)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	4 120	1 937
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	(26 156)	(24 858)

	1 stycznia 2015	Uznanie/(Obciążenie)		Różnice kursowe z przeliczenia	31 grudnia 2015	Uznanie/(Obciążenie)		Różnice kursowe z przeliczenia	31 grudnia 2016
		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego									
Ulga z tyt. prowadzenia działalności na terenie SSE	0	717	0	0	717	2 204	0	0	2 921
Koszty okresu niezrealizowane podatkowo	1 870	(1 487)	0	0	383	543	0	30	956
Rezerwy	290	306	0	0	596	(355)	8	0	249
Pozostałe	34	201	3	2	241	(146)	0	0	95
Razem	2 194	(236)	3	2	1 937	2 246	8	30	4 222

	1 stycznia 2015	Uznanie/(Obciążenie)		Różnice kursowe z przeliczenia	31 grudnia 2015	Uznanie/(Obciążenie)		Różnice kursowe z przeliczenia	31 grudnia 2016
		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody		
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego									
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych	7 987	941	0	0	8 928	1 352	0	76	10 356
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością wartości niematerialnych	15 694	0	0	0	15 694	0	0	0	15 694
Polityka zabezpieczeń	224	0	2	0	226	0	(226)	0	0
Pozostałe	7	3	0	0	10	198	0	0	208
Razem	23 912	944	2	0	24 858	1 550	(226)	76	26 258

2.10.7 Zobowiązania i należności warunkowe

	2016	2015
Poręczenie spłaty kredytu udzielone spółkom powiązanym	0	751
Poręczenie za przyszłe zobowiązania z tytułu zakupu surowców, materiałów i usług udzielone spółkom powiązanym	0	40
Razem zobowiązania warunkowe	0	789

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa nie zidentyfikowała należności oraz zobowiązań warunkowych.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa nie jest stroną istotnych sporów sądowych. W bieżącym okresie nie dokonano również istotnych rozliczeń z tego tytułu.

W okresie 07.10.2015 – 02.12.2015 odbyła się kontrola podatkowa w zakresie rozliczeń podatku dochodowego za lata 2011 i 2012.

Kontrola miała związek ze złożonym w dniu 27.08.2015 roku przez Jednostkę Dominującą wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty w podatku dochodowym w kwocie 794 453 zł. Wystąpienie z wnioskiem wiązało się z zakończeniem postępowania o wydanie interpretacji indywidualnych związanych z rozliczeniem należności i zobowiązań przejętych w ramach transakcji aportowej w roku 2011. Korekta oparta była w części o stanowisko wyrażone przez organy podatkowe w wydanych interpretacjach, natomiast w części była wynikiem analizy aktualnych stanowisk władz podatkowych.

W dniu 27.04.2016 zostały wydane decyzje w sprawie rozliczeń podatku dochodowego za lata 2011 i 2012, w których stwierdzono nadpłatę podatku

niższą niż wnioskowana przez Jednostkę Dominującą.

W związku ze zwrotem części nadpłaty w wysokości 220 606 zł Jednostka Dominująca zmniejszyła utworzony w roku 2015 odpis aktualizujący z kwoty 794 453 zł do kwoty 573 847 zł.

W maju 2016 roku Jednostka Dominująca złożyła odwołanie od wydanych decyzji, w części dotyczącej odmowy stwierdzenia wnioskowanej nadpłaty.

W związku ze złożonym odwołaniem, w dniu 30.08.2016 roku została wydana decyzja, podtrzymująca wysokość nadpłaty podatku dochodowego za rok 2011 oraz uchylająca decyzję za rok 2012, do ponownego rozpatrzenia przez urząd niższej instancji.

W dniu 18.10.2016 Jednostka Dominująca złożyła skargę na decyzję z dnia 30.08.2016 w zakresie odmowy nadpłaty podatku dochodowego za rok 2011.

W dniu 20.02.2017 zostało wydane postanowienie o przedłużeniu postępowania w zakresie rozliczenia podatku dochodowego za rok 2012 do dnia 20.04.2017.

2.10.8 Objąsnienie do Skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

	Należności od odbiorców i pozostałe należności			Zobowiązania wobec dostawców i pozostałe zobowiązania		Kapitał obrotowy
	Zapasy	Należności od odbiorców	Pozostałe należności	Zobowiązani a wobec dostawców	Pozostałe zobowiązania	
31 grudnia 2015	(47 024)	(72 699)	(1 143)	67 978	3 175	(49 712)
31 grudnia 2016	(49 299)	(86 109)	(1 852)	69 852	7 770	(59 637)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(2 275)	(13 410)	(709)	1 874	4 595	(9 925)
Korekty	473	(265)	2 049	185	(2 484)	(43)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(1 802)	(13 675)	1 340	2 059	2 111	(9 967)

	Należności od odbiorców i pozostałe należności			Zobowiązania wobec dostawców i pozostałe zobowiązania		Kapitał obrotowy
	Zapasy	Należności od odbiorców	Pozostałe należności	Zobowiązani a wobec dostawców	Pozostałe zobowiązania	
31 grudnia 2014	(55 431)	(69 042)	(5 173)	63 873	5 904	(59 869)
31 grudnia 2015	(47 024)	(72 699)	(1 143)	67 978	3 175	(49 712)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	8 407	(3 656)	4 028	4 106	(2 728)	10 157
Korekty	2 096	5 713	(3 976)	2 096	0	5 928
Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	10 503	2 057	52	6 202	(2 728)	16 085

Szczegóły pozostałych korekt przepływów z działalności operacyjnej

	2016	2015
Zwiększenie/zmniejszenie rezerw	(1 546)	213
Zwiększenie/zmniejszenie pozostałych zobowiązań długoterminowych	0	0
Zysk ze sprzedaży lub zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	2 541	98
Pozostałe aktywa	(688)	135
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	0	0
Zwiększenie/zmniejszenie zobowiązań pracowniczych	1 030	618
Pozostałe korekty zysku	(265)	2 643
Razem pozostałe korekty	1 072	3 707

2.10.9 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Kontrolę nad Grupą sprawuje PCC SE z siedzibą w Duisburgu (Niemcy), która posiada 89% akcji Jednostki Dominującej, która jest stroną kontrolującą najwyższego szczebla. Pozostałe 11% znajduje się w posiadaniu wielu akcjonariuszy.

Grupa w ramach transakcji z jednostkami powiązanymi dokonuje transakcji z jednostką dominującą, PCC SE oraz pozostałymi podmiotami powiązanymi niekonsolidowanymi, w tym jednostkami zależnymi od PCC SE. W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2016 i okresie porównywalnym Grupa przeprowadziła następujące transakcje:

	2016	2015
Przychody od podmiotów powiązanych		
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		
- jednostce dominującej PCC SE	33	0
- pozostałym podmiotom powiązanym	17 434	22 509
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
- pozostałym podmiotom powiązanym	79 865	69 035
Przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych		
- pozostałym podmiotom powiązanym	47	0
Pozostałe przychody operacyjne		
- od jednostki dominującej PCC SE	0	0
- od pozostałych podmiotów powiązanych	1 194	58
Razem	98 573	91 602

Produkty, towary i materiały oraz elementy majątku trwałego sprzedaje się na podstawie obowiązujących cenników na warunkach, które byłyby dostępne osobom trzecim. Sprzedaż usług podlega negocjacom z jednostkami powiązanymi w ujęciu koszt plus, dopuszczając marżę zysku.

	2016	2015
Zakup od podmiotów powiązanych		
Zakup usług		
- od jednostki dominującej PCC SE	1 964	2 268
- od pozostałych podmiotów powiązanych	16 692	16 289
Zakup towarów i materiałów		
- od jednostki dominującej PCC SE	0	0
- od pozostałych podmiotów powiązanych	38 277	30 679
Zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych		
- od pozostałych podmiotów powiązanych	1 817	3 291
Transfery związane z umowami o finansowanie		
- od jednostki dominującej PCC SE	839	4 263
- od pozostałych podmiotów powiązanych	158	15
Razem	59 747	56 805

Usługi, towary, materiały oraz elementy majątku trwałego kupowane są od jednostek powiązanych na normalnych warunkach handlowych.

Należności od podmiotów powiązanych	2016	2015
- od jednostki dominującej PCC SE	2	0
- od pozostałych podmiotów powiązanych	18 012	15 453
Razem należności od podmiotów powiązanych	18 014	15 453

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	2016	2015
- od jednostki dominującej PCC SE	488	63 478
- od pozostałych podmiotów powiązanych	9 365	6 767
Razem zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	9 853	70 245

Wynagrodzenie Kadry Kierowniczej

	Zarząd			Razem:
	2016	Mirosław Siwirski	Rafał Zdon	
Wynagrodzenie		439	36	475
Premie		170	0	170
Program motywacyjny (rezerwa)		1 445	0	1 445
Inne tytuły		5	0	5
Łączne dochody - Zarząd	2 059	36	2 095	

	Kluczowa kadra kierownicza		Razem:
	2016		
Wynagrodzenie	2 395		2 395
Łączne dochody - kluczowa kadra kierownicza	2 395		2 395

Łączne dochody			4 490
-----------------------	--	--	--------------

	Zarząd			Razem:
	2015	Mirosław Siwirski	Rafał Zdon	
Wynagrodzenie		385	36	421
Premie		150	0	150
Inne tytuły		5	0	5
Łączne dochody - Zarząd	540	36	576	

	Kluczowa kadra kierownicza		Razem:
	2015		
Wynagrodzenie	2 198		2 198
Łączne dochody - kluczowa kadra kierownicza	2 198		2 198

Łączne dochody			2 774
-----------------------	--	--	--------------

Rada Nadzorcza	2016		2015	
	Wynagrodzenie	Łączne dochody	Wynagrodzenie	Łączne dochody
Alfred Pelzer	0	0	0	0
Waldemar Preussner	0	0	0	0
Wiesław Klimkowski	0	0	0	0
Daniel Ozon	49	49	48	48
Kamila Spark	49	49	48	48
RAZEM	98	98	96	96

2.10.10 Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe

	2016	2015
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych, w tym:		
badanie rocznych sprawozdań finansowych	79	72
przegląd sprawozdań finansowych	53	50
przegląd sprawozdań finansowych	26	22
Z realizacji innych umów	6	11
Razem	85	83

2.10.12 Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu 31 grudnia 2016 r. miały miejsce następujące istotne zdarzenia niekorygujące danych wykazanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym:

- w dniu 10 lutego 2017 r. Elpis Sp. z o.o., spółka zależna od PCC EXOL S.A i PCC Rokita SA, zawarła z PETRONAS Chemicals Group Berhad z siedzibą w Malezji porozumienie dotyczące projektu związanego z rozpoczęciem przygotowań do realizacji potencjalnej inwestycji produkcji oksyalkilatów w Kertih, Terengganu w Malezji, jak i z realizacją inwestycji i prowadzeniem działalności w oparciu o inwestycję.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU I OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PROWADZENIE KSIĄG PCC EXOL S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd PCC EXOL S.A.:

Mirosław Siwirski	Prezes Zarządu
Rafał Zdon	Wiceprezes Zarządu
Beata Dobecka	Główny Księgowy CWB Partner Sp. z o.o. prowadzącej księgi rachunkowe PCC EXOL S.A.

Brzeg Dolny, 9 marca 2017 roku